

THE BRITISH ESPERANTIST

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL° V. N-RO 53.

MAJO, 1909.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.		
Por unu jaro	...	3 ŝilingoj.
Unu numero	...	3 pencoj.
EKSTERLANDE.		
Por unu jaro	...	\$0.75, fr.4, M.3.
Laŭ Internacia Mono	...	Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj de la komencigo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtomandato. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptojn, k.t.p., oni bonvole sendu al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.

Pri Anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

	PAGO
La Dua Brita Kongreso	81
Maja Diservo. Tradukis KABE	82
Fabeloj (Wilhelm Hauff). J. W. EGGLETON	84
A Norman Conquest. WILLIAM MORRISON	87
Libraro kaj Gazetaro	88
How Shall We Go to Barcelona? H. B. M.	90
La Traduko de la Sankta Biblio. J. C. RUST	91
Kiamaniere Helpi al la Lingva Komitato. TH. CART	91
Brita Kroniko. W. W. MANN	92
Al la Brita Junularo Esperantista	95
Esperanto Progress Abroad	95
B.E.A. Donation List	97
Items of Recent Progress	98
Respondoj al Korespondantoj	99
B.E.A. Council Meeting	99
B.E.A. New Members, Exams.—F.K.I.	100

Kelkaj Vortoj pri la Dua Brita Kongreso.

Ĉiu, al kiu bona sorto permesis partopreni lastan jaron en la Unua Brita Esperantista Kongreso en Edinburgo, certe ankoraŭ vive memoras la tre agrablajn tagojn tie pasigitajn. Tiun ĉi jaron la gastiganta urbo estas Leeds, kie la gesamideanoj jam dum kelkaj monatoj varmkore laboradis por pretigi al la Brita Esperantistaro akcepton indan je sia urbo kaj la digno de nia tutmonda afero. Jam multaj respondis al ilia gastama invito, aĉetante sian kongresbileton, kaj ĉio antaŭvidigas plej ĝojan kaj sukcesan feston. Ĉe niaj internaciaj kongresoj, ne la malpli grava rezultato estas la antaŭenpuŝo, kiun tiuj manifestacioj donas al la propagando en la ĉirkaŭanta regiono. Tiel estu ankaŭ ĉe Leeds! Tuj aliĝu!

Ni aldonas sube alvokon de la Yorkŝira Federacia Komitato, kaj iajn finajn sciigojn ni publikigos en la Junia numero de la B.E., pro tio speciale plifruigota.

La 17an de Aprilo, en Leeds, Roundhay-park, en la Agada Kunsido de la Y. E. Federacio.

Al ĉiuj Gesamideanoj!

Ni estas certaj, ke vi ĉiuj estas pretaj por fari sian devon. Ni konvinkiĝis pri la neceseco de komunaj kunvenoj en diversaj partoj de Britujo. Jam de unu jaro la federacioj laboris por ebligi ĉiujn Esperantistojn paroli nian lingvon. Kongresoj havas la saman celon kaj plie ili helpas al la organizado de la laboroj. Ni volas la plej kapablajn homojn por konduki la klopodojn, la propagandon. Kiel ni povas elekti ilin, se ni ne vidis kaj aŭdis ilin?

La dudek grupoj el Yorkshire invitis vin veni Leeds-on. Nun la tempo jam baldaŭ alvenos, kaj ni atendas vian ĉeston senpacience. Ni luis la plej belan ĉambron en Leeds, nome la Albert Hall, kiu povas enteni ĝis 3,000 personoj. La programo estas bonega, ni havos tri propagandajn kunvenojn kaj ni bezonas vin por porti la standardojn (ne forgesu alporti la vian).

Horo konsistanta el 80 membroj ĉarmos eĉ la plej postulemajn. Kolonelo Pollen, nia altestimata Prezidanto, parolos pri la vivo kaj la laboro de la glora Majstro Zamenhof. Ni promesas al vi du bonajn komediojn. Je sabato oni havos grandegan festenon; je dimanĉo, Diservon kondukatan de Pastro J. Cyprian Rust en St. John's Preĝejo, en Salem, alian Diservon posttagmeze; kunvenon en la Great Central Hotel je 6.30 p.m., kaj du ekskursojn. Je lundo tiuj, kiuj ŝatas la ĉevalkuradon, povos iri al Wetherby.

Ni invitas vin tutkore. Ni ŝparis nek monon nek laboron por fari el la Dua Brita Kongreso grandegan sukceson.

La fervojaj kompanioj donos al vi specialan rabaton de ĉiuj partoj de Britujo al Leeds ($1\frac{1}{4}$) (vidu pĝ. 96). La kosto de la kongresa bileto estas nur 1s. 2p. afrankite. Mendu ĝin tuj, tiamaniere vi multe helpos nin; eĉ se vi ne povos veni, memoru ke via ŝilingo estos elspezita por la antaŭenpuŝado de Esperanto.

Venu multnombre. Faru, ke unu aŭ du amikoj neesperantistaj akompanu vin al Leeds. La urbo ne estas diamanto aŭ perlo, sed ĝi havas specialan belecon kaj estas proksima al la Yorkŝiraj belegajoj priskribitaj en la gvidlibro de la N.E.R. lukse eldonita en angla lingvo kaj en Esperanto, kiun petu de la sekretario, enmetante afrankitan koverton.

Ni plenumis nian tutan devon, nia konscienco estas trankvila. Ni ĉiuj esperas, ke vi helpos nin propagandi Esperanton.

Barcelono estas tre malproksima — vi havas senkulpigon; Leeds estas en la centra parto de Britujo — vi havas nenian senkulpigon.

NI ATENDAS VIN! BONVENON AL ĈIUI!

*Por la Agada Komitato Y.E.F.,
La Sekretario, F. MARÉCHAL, Prezidanto Internacia
Asocio de Instruistoj.*

Maja Diservo.

De W. KOSIAKIEWICZ.

Mi rememoras el miaj infanaj jaroj pentraĵon sur la fono de ĉi tiuj diservoj, plenaj de ĉarmo kaj poezio.

Mi estis tiam ok- aŭ dekjara. En la fino de Aprilo, aŭ en la komenco de Majo, miaj gepatroj transloĝiĝis sur la straton Browarna. Nova korto! Novaj knaboj! Eĉ ludoj novaj, antaŭe de mi nekonataj!

Mi rapide ligis rilatojn kaj amikecon en la nova loko. Precipe mi amikiĝis kun bona, humila knabo de mia aĝo, Jozefo, filo de masonisto, kiun oni batis hejme sen motivoj kaj sen kompato. La infano timis la hejmon, kiel inferon. La tutajn tagojn li pasigis ekstere, sur la strato aŭ korto, kaj baldaŭ ankaŭ mi lernis tion de li.

Unu el la amuzoj, kiujn mi lernis de li, estis la fiŝkaptado... Tutajn posttagmezojn ni pasigis sur la strato Dobra, kie sur iu libera placo en malgranda kavio kolektiĝadis post la pluvo iom da akvo. Jozefo certigis al mi, ke en ĉi tiu akvo estas fiŝoj. Mi preparis fiŝhokon kaj fosis en la tuta korto, por trovi longajn askaridojn, kiel allogon. Granda estis la kolero de nia domgardisto! Foje mi sukcesis kapti ploton, ne pli grandan ol blato, kaj kun triumfo mi portis ĝin hejmen, por ĝin montri al la gepatroj.

Mi ofte invitis Jozefon en mian loĝejon. Mi montris al li miajn cirkelojn, librojn kun pentraĵoj, kiuj ekscitis lian admiron. Mi eĉ donacis al li unu libron, kaj li dezirante iel repagi tiel grandan donacon, promesis konduki min al sinjorino, en kies loĝejo havis lokon Majaj diservoj, post kiuj la sinjorino disdonis al infanoj kukojn kaj bombonojn.

Mi ne demandis pri la detaloj, kiu estas la sinjorino kaj kial ŝi aranĝas diservojn kaj disdonas kukojn; mi nur pensis, ke la lasta ago estas tre prudenta.

Sed tio estis tuta historio...

Oni multe parolis pri ĝi de la komenco ĝis la fino de la longa strato Browarna, kaj la babiloj fine eksilentis, kiel eksilentas fine eĉ la plej sensaciaj rakontoj. Sed ĉiujare ili ree aŭdiĝis kaŭze de la diritaj diservoj.

La historio trafis ankaŭ mian orelon kaj mi ekmemoris ĝin, kvankam en tiu tempo mi ne povis ĝuste ĝin kompreni.

Tio okazis antaŭ kelke da jaroj.

La sinjorino estis vidvino kaj patrino de kvar infanoj; ĉiuj estis ankoraŭ etaj, unu pli alta ol alia je duono da kapeto, kaj la plej malgranda promenis ankoraŭ kvarpiede sur la planko.

Diferito venis sur la bordon de Vistulo... Ĝi penetris en la domojn kaj komencis ataki

malgrandajn infanojn, kapti ilin je la gorgo kaj sufoki per sia nevidebla, raba mano. Ifoje ĝi forprenis malgrandan estaĵon, kiu ne estis necesa por iu ajn, eĉ por si mem, kiun pereigus la vivo, treninte ĝin antaŭe tra doloroj. Aliloke ĝi lasis iom da ploro, kaj faris iom da libera loko en la ĉambro. Sed ofte ĝi semis ĉagrenojn kaj vundojn, neniam resanigeblajn.

Ĝi ne preterlasis ankaŭ la loĝejon de la feliĉa patrino.

Du infanojn ĝi kuŝigis en la liton per unu fojo.

Ŝi flegis, kuracis ilin kaj preĝis... Unu tagon mortis unu, en la sekvanta la alia. En la tria tago ŝia mano, tuŝinte la frunton de la plej juna knabo, eksentis febron.

Ĉu ankaŭ ĝin Dio volis forpreni? Kiel ŝi defendis ĝin kontraŭ la morto per ĉiuj rimedoj! Ŝi mendis diservojn, pagis kuracistojn. La infano mortis dum la operacio...

Nur unu restis vivanta. La malfeliĉa patrino verŝis sur ĉi tiun lastan sian tutan amon, vunditan per tiom da batoj! Longajn horojn ŝi pasigis nun sur la genuoj antaŭ la pentraĵo de Dipatrino, ĉe kies piedoj ŝi metis varmegajn, malesperajn preĝojn pri la vivo de ĉi tiu sola ŝia konsolo, sola celo kaj espero! Ŝi estis certa, ke la sankta patrino, kiu ankaŭ perdis sian filon, komprenos ŝin kaj aŭskultos favore.

Ŝi ne aŭskultis...

La infekto etendis sian manon ankaŭ al la lasta infano.

La patrino ne vokis plu kuracistojn, sed preskaŭ ne leviĝis de la genuoj kaj ne deturnis la okulojn de la pentraĵo; la infano mortis dum unu el tiuj teruraj preĝoj, kiujn sendis la patrino, petante pri la vivo por ĝi.

Tiam malespera ŝi forŝiris la pentraĵon de la muro kaj ĵetis ĝin teren.

La homoj ne rekonis ŝin plu... Ŝi maljuniĝis je tridek jaroj kaj ŝiaj okuloj brilas sovaĝe. Ŝi sidis nun silente kun la manoj malespere kunmetitaj, kun la okuloj senmove fiksitaj je unu punkto, tutajn tagojn, semajnojn, monatojn. Longe daŭris la senvorta malespero. Sed la tempo alportis fine iom da moderiĝo. Ŝi komencis penti pri tiel granda peko kaj por petegi pardonon de Dipatrino, ĉiujare en la monato, dediĉita en la katolika mondo al ŝia honoro, ŝi aranĝis diservojn, por kiuj kolektiĝis sufiĉe granda areto da infanoj.

Foje Jozefo kondukis min tien...

Tie estis malgranda, pura ĉambro kun unu fenestro, ŝirmita per muslina kurteno. Per sama kurteno estis kovrita la pentraĵo de Dipatrino, pendigita super komodo kaj ĉirkaŭita per freŝaj, verdaj vergoj. Sur la komodo brulis kelke da kandeloj, kaj iliaj flavaj etaj flamoj tremis super bukedoj de bonodora siringo, kiu transportis la printempon al ĉi tiu modesta altaro.

Antaŭ la improvizita altaro genuis alia prin-

tempo — la infanoj ; areto da ili, mizere vestitaj, nudpiedaj, kantis kun pie kunmetitaj manoj, kun okuloj rigardantaj la pentraĵon.

Kiam ni eniris, la diservo jam estis komencita. Ni rapide ekgenuis, aliĝante al la aliaj. Oni kantis litanion. Pli aĝa knabino, genuanta antaŭe kun preĝlibro en la mano, per forta voĉo legis la vortojn de la preĝo, kaj la eta ĥoro de la malfortaj infanaj voĉoj respondis : “Preĝu por ni !”

Mi rigardis post min.

Ĉe la muro, en angulo sidis sur seĝo maljuna, grizhara virino, kun la kapo klinita al la brusto, kun la manoj kunmetitaj kaj ripozantaj sur la preĝlibro.

La kantoj sekvis unu alian. Ĉiuj estis dediĉitaj al la honoro de Dipatrino. Nun fluis pia kaj serioza preĝo : “Al via ŝirmo ni alkuras, Sankta Dipatrino.”

Poste oni kantis :

“Stelo de l' maro...”

La diservon finis strofoj, plenaj de kvietaj, dolĉa ĉarmo :

“Bonan nokton, bonodora lilio.”

Kelke da fojoj mi rigardis post min.

La virino sidis senmove, kvazaŭ ŝtonigita ; eĉ per unu vorto ŝi ne aliĝis al niaj preĝoj, eĉ unu fojon ne levis la okulojn al la pentraĵo, al kiu flugis niaj kantoj kaj laodoro de la siringoj.

Ni kantis la lastan fojon : “Bonan nokton” kaj la tuta areto brue leviĝis ; leviĝis ankaŭ ŝi... kaj prenis el la ŝranko saketon kun dolĉaĵoj.

Tiam la infanoj, unu post alia, proksimiĝis al ŝi, kisis ŝian manon por la adiaŭo kaj ricevis kukon aŭ bombonon.

Kiam venis mia vico, ŝi ekrigardis min kaj haltigis la manon super la saketo. Momenton mi ne estis certa, ĉu mi ricevos dolĉaĵon.

Jozefo, staranta apud mi, rapidis klarigi :

— Tio estas nova knabo — diris li — li venis la unuan fojon, liaj gepatroj antaŭ nelonge ekloĝis sur ĉi tiu strato.

Ŝi balancis la kapon.

— Via nomo ? — demandis ŝi per apenaŭ aŭdebla voĉo.

— Wicek.

— Ĉu vi havas gefratojn ?

— Jes, mi havas.

— Fratojn kaj fratinojn ?

— Du fratojn kaj tri fratinojn.

— Seso — murmuretis ŝi.

Ŝi karesis mian frunton kaj prenis kukon el la saketo.

Mi venis tien ĉiutage la tutan Majon de tiu kaj de la sekvanta jaro ; poste mi transloĝiĝis en alian kvartalon kaj mi forgesis pri la Majaj diservoj.

Poste kelke da jaroj mi vizitis kolegon, kiu loĝis en tiu kvartalo. Estis ĝuste Majo. Mi rememoris la malnovajn momentojn kaj mi iris trovi la loĝejon de la malfeliĉa patrino.

Mi venis dum la Maja diservo...jam de malproksime atingis min la komenco de la kor-tuŝanta kanto :

“Ploron de l' orfoj, dolĉa Dipatrino,
Aŭdu komplete, nia zorgantino.”

Mi eniris. La sama ĉambro kaj la sama altaro, plena de verdaĵo kaj siringo. Areto da infanoj, kiel iam, genuas en la mezo. Sed la vizaĝoj estas novaj, fremdaj.

Kaj flanke de ili genuas maljuna virino kaj per mallaŭta voĉo ripetas kun la ĥoro la vortojn de la kanto :

“Ploron de l' orfoj, dolĉa Dipatrino,
Aŭdu komplete, nia zorgantino.”

Ŝiaj okuloj pie rigardis la pentraĵon.

La tempo kvietigis la dolorojn, la plej pezajn, kiujn povas suferi homa estaĵo...

El la pola lingvo tradukis K.A.B.E.

La Surda Amiko.

Orienta Fabelo, esperantigita de JOTOJO.

Unu negocisto havis amikon surdan. Okazis, ke la negocisto malsaniĝis. La surdulo iris al li por informiĝi pri lia sano ; kaj irante, sur la vojo, pretigis la jenan konversacion :—

“Post saluto, mi unue demandas : ‘Nu, sinjoro, kiel vi fartas?’ Li respondos : ‘Pli bone,’ al kiu mi diros : ‘Estas tre bone.’ Kiam mi demandas pri lia dieto nuna, li respondos : ‘Rizo kaj lakto.’ Mi diros : ‘Ĝi faru al vi multe da bonservo.’ Poste me metos la demandon : ‘Kiu estas via kuracisto?’ Li diros : ‘D-ro — kaj mi povos neofendante diri : ‘Dio prosperigu liajn manojn en la plenumiĝo de lia farado.’”

Fine, decidinte sian planon, la surdulo alvenis la domon kaj post la kutima saluto sidiĝis apud la paciento. “Mia amiko,” li diris, “kiel vi fartas?” La malsanulo respondis : “Ĉu vi ne vidas, ke mi estas mortiganta pro febro?” La alia diris : “Bonege ; mi esperas, ke la Sinjoro tiel tenados vin.” La mizera paciento jam estis sufiĉe ĉagrena pro sia malsano, kaj ĉi tio pliĉagrenas lin. La surdulo tiam demandis : “Kia estas via dieto, mia amiko,” kaj ricevis la respondon : “Sango kaj cindroj !” “Ili faru multe da bono al vi,” li diris kaj aldonis : “Bonvole diru, kiu estas via kuracisto.” Bolante pro indigno, la alia ekkriis : “Lia Moŝto Doktoro Morto.” “Mi deziras al vi ĝojon,” diris la surdulo, “li estas tre efika kuracisto, kaj Dio prosperigu liajn receptojn.”

Fabeloj.

De WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukis J. W. EGGLETON.

(*Sekvo.*)

Kiam Selim Baruh finis sian rakonton, la komercistoj esprimis grandan kontentiĝon pri lia historio. "Efektive, forpasis nerimarkite la tuta posttagmezo," diris unu el ili, disŝovante la kovrilon de la tendo. "Malvarmete blovas la vespera vento; ni do povus bone daŭrigi nian vojaĝon." Liaj kunvojaĝantoj konsentis; oni kunmetis la tendojn, kaj la karavano reekiris en sia kutima marŝordo.

Preskaŭ la tutan nokton ili rajdis antaŭen; ĉar brulvarmege estis dum la tago, sed la stelplenaj noktoj estis tre refreŝigaj. Fine ili alvenis al oportuna restadejo, starigis la tendojn, kaj kuŝiĝis dormi. Pri la fremdulo la komercistoj zorgis kvazaŭ pri sia plej honorinda gasto. Unu donis al li kusenojn, alia kovrilojn, tria sklavojn; unuvorte, en ĉiuj rilatoj oni servis lin kvazaŭ li estus hejme. Jam komenciĝis la plej varmegaj horoj de la tago, kiam ili ree leviĝis; kaj unuanime ili decidis resti ĉi tie ĝis la vespero. Post komuna tagmanĝo, ili denove pliproksimiĝis unu al alia; kaj la juna komercisto sin turnis al la plej aĝa kaj diris:

"Selim Baruh agrabligis por ni la hieraŭan posttagmezon; nu, Ahmet, se ankaŭ vi rakontus al ni ion, ĉu okazintaĵon el via longa vivo, kiu sendube estas riĉa je aventuroj, ĉu iun belan fabelon."

Ahmet silentis dum kelka tempo, kvazaŭ sendecida, ĉu li diros tion aŭ alion; fine li parolis:

"Karaj amikoj! Fidelaĵ kamaradoj vi montris vin dum ĉi tiu vojaĝo, kaj ankaŭ Selim meritas mian konfidon. Propran travivitaĵon mi do sciigos al vi, — ion, pri kio, en aliaj cirkonstancoj, mi nevolonte parolus, kaj kion mi tre malofte rakontis."

La Historio pri la Fantomsipo.

Mia patro havis malgrandan butikon en Balsoro. Li estis nek malriĉa nek riĉa, — unu el tiuj homoj, kiuj nevolonte riskas ion ajn, timante perdi la malmulton, kiun ili havas. Li edukis min simple kaj virte, tiel ke, post nelonga tempo, mi povis esti al li utila. Kiam mi ĵus fariĝis dekokjara kaj li faris sian unuan gravan spekulacion, li mortis, kredeble de ĉagreno pro tio, ke li lasis mil ormonerojn al la gardo de la maro. Post nelonge mi havis kaŭzon juĝi lin feliĉa pro lia morto; ĉar kiam pasis malmulte da semajnoj, mi eksciis, ke la ŝipo, al kiu li komisiis siajn komercaĵojn, alprofundiĝis. Sed ĉi tiu malfeliĉo ne povis malvarmigi mian kuraĝon de junulo. Ŝanĝinte en monon ĉion, kion postlasis mia patro, mi ekforiris, por provi en fremdlando la fortunon. Akompanis min nur unu maljuna servisto de mia patro; longjare korinklina al nia familio, li ankaŭ nun ne volis disiĝi de mi, nek de mia sorto.

Favoris nin la vento, kiam ni enŝipiĝis en la haveno de Balsoro. La ŝipo, sur kiun mi dungigis min, destiniĝis al Hindujo. Jam de dekkvin tagoj ni veturis sur la kutima vojo, kiam la ŝipestro al ni antaŭanoncis ventegon. Lia vizaĝo malkaŝis lian maltrankvilecon: ŝajnis, ke li ne sufiĉe konis la tieajn marvojojn, por povi senzorge renkonti ventegon. Li ordonis ferli ĉiujn velojn, kaj tre malrapide ni veturis antaŭen. Venis la nokto, hela kaj malvarma: la ŝipestro do kredis, ke li trompiĝis pri la signoj de la ventego. Subite, tutproksime al la nia, preterveturis ŝipo, kiun ni ne vidis antaŭe. Sovaga ĝojkriado elsonis al ni de ĝia ferdeko, — pro kio mi multe miris en tia maltrankviliga antaŭventega horo. La ŝipestro, kiu staris ĉe mia flanko, fariĝis morte pala.

"Mia ŝipo estas perdita," li kriis; "jen veturas la Morto!"

Antaŭ ol mi povis lin demandi pri la signifo de tiu

stranga ekkrio, alkuregis la maristoj, kriegante, ploregante.

"Ĉu vi ĝin vidis?" ili kriis. "Ve! ve! sonis nun nia lasta horo!"

La ŝipestro ordonis voĉe legi konsolajn sentencojn el la Korano, kaj li mem prenis la direktilon. Sed vane! Videble plifortiĝis la ventego; kaj antaŭ ol forpasis eĉ unu horo, surteriĝis la ŝipo kun granda krakego. Oni surakvigis la boatojn; kaj apenaŭ la lastaj maristoj sin savis, jam alfundiris antaŭ niaj okuloj la ŝipo; kaj mi, senhava mizerulo, forveturis sur la maro. Sed niaj ĉagrenoj ankoraŭ ne finiĝis. Ĉiam pli terure furiozis la ventego, kaj ne plu estis eble, direktili la boaton. Mian maljunan serviston mi forte ĉirkaŭprenis, kaj nun ni ĵure promesis, ke ni neniam forlasos unu la alian. Fine revenis la tago. Sed ĉe la unua apero de la matena ruĝo kaptis la vento la boaton, en kiu ni sidis, kaj renversis. Neniam mi revidis iun ajn el miaj kunŝipanoj. Mi estis senkonsciigita de la falego. Revekiĝinte, mi min trovis en la brakoj de mia fidela servisto, kiu jam sin savis sur la renversitan boaton kaj suprentiris min post si. Ne blovis plu la ventego. Nenie estis videbla nia ŝipo. Sed ne malproksime ni ja ekvidis alian, al kiu alportadis nin la ondoj. Pliproksimiĝinte, mi rekonis ĝin kiel tiun saman, kiu nokte nin preterveturis kaj tiel forte timigis la ŝipestron. Al mi inspiris tiu ŝipo strangan teruron. Teruris min la tiel timege efektiviĝinta diro de la ŝipestro; teruris min ankaŭ la dezertega aspekto de la ŝipo, sur kiu neniu montriĝis, indiferece kiom ajn ni alproksimiĝis, kiom ajn ni kriegis. Tamen por ni ĝi estis la sola savrimedo; tial ni alte gloris la Profeton, kiu tiel mirakle gardis nian vivon.

De la antaŭa parto de la ŝipo pendis longa ŝnurego, al kiu ni remis mane kaj piede, celante ĝin kapti. Fine ni sukcesis tion fari. Mi eligis laŭtan krion, sed seninterrompe daŭris sur la ŝipo la silento. Nun ni suprenrampis per la ŝnurego, mi, la pli juna, antaŭe. Sed, ho teruro! Kia sceno sin prezentis al mia rigardo, kiam mi ekpaŝis sur la ferdekon! Sango ruĝigis la plankon. Dudekelke da kadavroj en turkaj vestoj kuŝis ĉirkaŭe. Ĉe la meza masto staris homo, riĉe vestita, kun sabro en la mano; sed lia vizaĝo estis pala kaj distordita, kaj tra lia frunto iris granda najlo, lin senmoviginta je la masto: ankaŭ li estis senviva. Teruro malakcelis miajn paŝojn; apenaŭ mi kuraĝis spiri. Nun suprenvenis ankaŭ mia kunulo. Tiun ĉi miregigis, same kiel min, la aspekto de la ferdeko, sur kiu vidiĝis nenio vivanta, nenio krom tiuj timegigaj kadavroj. Fine, dirinte preĝon al la Profeto, ni kuraĝis iri antaŭen. Ĉe ĉiu paŝo ni rigardis ĉirkaŭen, pro timo, ke io nova sin montru, io eĉ pli terurega. Sed ĉio restis neŝanĝita. Longe kaj larĝe nenio vivanta, — nur ni kaj la senlima oceano. Ni eĉ ne kuraĝis laŭte paroli, timante ke la senviva, alpikita al la masto kapitano turnu al ni siajn rigidajn okulojn, aŭ ke iu el la mortigitaj ekmovu sian kapon. Fine ni atingis ŝtuparon, kondukantan en la ŝipan internon. Tie ni nevole ekhaltis kaj rigardis unu la alian, ĉar neniu el ni kuraĝis esprimi siajn pensojn.

"Sinjoro," parolis mia fidela servisto, "teruraĵo okazis ĉi tie. Tamen, eĉ se, tie malsupre, la ŝipo estas plena de mortigitaj, mi plivolas kapitulaci al ili senkondiĉe, ol resti pli longe kun tiuj senvivuloj."

Mi same pensis, kiel li; kaj, plikuraĝiĝinte, ni iris, time-scivolaj, malsupren. Sed ankaŭ ĉi tie regis tomba silento kaj sole niaj paŝoj faris eĉon sur la ŝtuparo. Ni staris ĉe la sojlo de la kajuto. Metinte porden mian oreton, mi aŭskultis: nenio aŭdebla! Mi malfermis. La ĉambro prezentis haosan aspekton. Vestaloj, armiloj kaj alia ilaro ĉirkaŭkuŝis intermiksita. Nenio en ordo. La ŝipanaro, aŭ almenaŭ ĝia estro, kredeble estis ĵus drinkinta, ĉar ĉio ankoraŭ kuŝis ĉirkaŭe. Ni iris antaŭen de ĉambro al ĉambro, de apartamento al apartamento. Ĉie ni trovis luksajn provizojn da silko, perloj, sukero, kaj alio diversa. Gojegigis min super-

mezure ĉi tiu vidaĵo, ĉar, konsiderante ke estas neniu sur la ŝipo, mi opiniis min rajtigita, ĉion ĉi proprigi al mi. Sed Ibrahimio atentigis min, ke ni verŝajne estas ankoraŭ tre malproksime de l' marbordo, kiun ni ne povas atingi solaj kaj sen homa kunhelpo.

Ni refreŝigis nin per la manĝaĵoj kaj trinkaĵoj, kiujn ni trovis en tia superfluo, kaj fine ni resupreniris sur la ferdekon. Sed ĉi tie sentigis al ni senfinan teruron la vido de la abomenaj kadavroj. Por liberigi nin de ili, ni do decidis, ilin ĵeti en la maron. Sed kia timego ekkaptis nin, kiam ni trovis, ke neniu el ili estas delokigebla! Kvazaŭ enradikitaj, ili kuŝis sur la planko; por forigi ilin, necese estus eltiri la tabulojn de l' ferdeko, sed por tio mankis al ni ĉiuj iloj. Neeble estis ankaŭ, disigi de lia masto la kapitanon; el lia mano rigida ni eĉ ne povis fortiregi lian sabron. En malĝoja meditado pri nia situacio ni pasigis ĉi tiun tagon. Je la noktigo mi permesis al Ibrahimio kuŝiĝi dormi: mi mem volis resti garde sur la ferdeko, por elspionadi je savo. Tamen, kiam leviĝis la luno, kaj mi kalkulis laŭ la steloj, ke estas la deknua horo, ekregis min tiel kontraŭstarebla dormemo, ke, kontraŭvole, mi kuŝiĝis malantaŭ barelo, kiu staris sur la ferdeko. Sed estis plivere duonsveno ol dormo, ĉar mi bone aŭdis la maron frapadi la flankon de l' ŝipo kaj la velojn knaradi kaj fajfadi en la vento. Subite mi kredis aŭdi voĉojn kaj piedsonojn sur la ferdeko. Mi volis leviĝi, por rigardi tiuflanken, sed nevidebla potenco tenis enkatentitaj miajn membrojn; mi eĉ ne povis malfermi la okulojn. La voĉoj fariĝis ĉiam pli klaraj; ŝajnis al mi, kvazaŭ gaja ŝipanaro kuradas tien kaj reen sur la ferdeko. Interalie mi kredis aŭdi la fortan voĉon de iu ordonanta; mi ankaŭ klare aŭdis, kiel ŝnuregoj kaj veloj supren-malsuprentiriĝas. Sed iom post iom mi senkonsciigis kaj pliprofundigis en dormo, en kiu mi kredis aŭdi nur bruadon de armiloj, kaj nur tiam vekiĝis, kiam la suno jam alte staris kaj brulradiis sur mian vizaĝon. Mirigita, mi ĉirkaŭrigardis. Ventego, ŝipo, mortintoj, — ĉio, kion mi aŭdis dum la nokto, ŝajnis al mi kvazaŭ sonĝo; sed kiam mi suprenrigardis, mi ĉion trovis kiel hieraŭ. Senmove kuŝis la mortintoj; senmove la kapitano estis alfiksitita al la masto. Ridante pri mia sonĝo, mi leviĝis, por serĉi mian maljunan serviston. Tiu ĉi sidis en la kajuto kaj profunde meditis.

"Ho sinjoro!" ekkriis li, kiam mi eniris, "mi preferus kuŝi sur la plejprofundejoj de l' maro, ol pasigi ankoraŭ unu nokton en tiu ĉi ensorĉita ŝipo."

Mi demandis lin pri la kaŭzo de lia maltrankvileco, kaj li respondis:

"Post kelkhora dormado mi vekiĝis kaj ekaŭdis, kiel oni kuradas tien kaj ĉi tien super mia kapo. Unue mi kredis, ke estas vi; sed estis almenaŭ dudek, kiuj tie ĉirkaŭkuradis; mi aŭdis ankaŭ vokadon kaj kriadon. Fine malsuprenvenis la ŝtuparon pezaj paŝoj. Forlasis min nun plene la konscio. Nur de tempo al tempo mi rekonsciigis, kaj tiam mi vidis tiun saman homon, kiu estas najlita al la masto tie supre, sidantan kantante kaj trinkante ĉe tiu ĉi tablo; kaj tiu skarlate-vestito, kiu kuŝas ne malproksime de li sur la ferdeko, sidis kuntrinkante ĉe lia flanko."

Tiel rakontis mia maljuna servisto. Mi sentis min absolute ne bone, pri tio mi povas certigi vin. Tio do ne estis iluzio: mi ankaŭ ja estis bone aŭdinta la mortintojn. Ŝipveturi en tia societo, tio estis al mi plejaltgrade terura. Dume mia Ibrahimio profundigis en medito. "Jen mi trovis!" ekkriis li fine. Venis al li en la kapon sentenco, kiun lernigis al li iam lia avo, sperta kaj multvojaĝinta homo; ĝi povus efiki kontraŭ ĉiuspecaj fantomoj kaj sorĉaĵoj. Li certigis ankaŭ, ke tiu dormemo, kiu nin ekposedis, estos en la venonta nokto facile malhelpobla, se ni senlace ripetos preĝsentencojn el la Korano. La propono de l' maljunulo tre plaĉis al mi. Maltrankvilanime ni vidis veni la nokton. Apud la kajuto estis

ĉambreto, en kiun ni decidis retiriĝi. Ni traboris tra la pordo kelkajn truojn, sufiĉe grandajn por superrigardi tra ili la tutan kajuton. Poste ni firmfermis laŭ eblo la pordon de interne; kaj Ibrahimio surskribis en ĉiuj kvar anguloj la nomon de l' Profeto. Tion farinte, ni atendis la teruraĵojn de l' nokto.

Denove estis, mi kredas, la deknua horo proksimume, kiam mi forte ekdormemiĝis. Mia kunulo tial konsilis al mi preĝdiri kelke da Koransentencoj; kaj vere tio kontraŭefikis. Subite fariĝis supre granda movado. Knaris la ŝnuregoj; piedaj paŝoj sonis sur la ferdeko; kaj kelkaj voĉoj estis klare aŭdeblaj. Dum kelkaj minutoj ni sidis tie, korpremate atendente. Fine ni ekaŭdis ion malsuprenveni la ŝtuparon de l' kajuto. Tion aŭdante, la maljunulo komencis eldiri la sentencon, kiun lernigis al li lia avo kontraŭ fantomoj kaj sorĉaĵoj:

"Ĉu vi el aero venis,
Aŭ en tomb' malluma dormis,
Aŭ vin mara fundo tenis,
Aŭ infera fajr' vin formis, —
Granda Alaho ordonas al vi:
Ĉiuj fantomoj obeas al li."

Mi devas konfesi, ke mi ne multe kredis je ĉi tiu sentenco, kaj stariĝis al mi la haroj sur la kapo, kiam la pordo malfermegiĝis. Envenis tiu granda majesta viro, kiun mi vidis najlitan al la masto. La najlo ankoraŭ traestis lian cerbon, sed li jam reeningigis sian glavon. Post li envenis alia malpli riĉe vestita, kiun mi ankaŭ vidis supre kuŝantan. La kapitano, — estis ja klarerekoneble li, — havis palan vizaĝon, grandan nigran barbon, kaj sovaĝe ruliĝantajn okulojn, per kiuj li ĉirkaŭrigardis la tutan ĉambron. Dum li preteriris nian pordon, mi povis lin vidi tre klare; li, siaflanke, ŝajnis tute ne rigardi al la kaŝanta nin pordo. Ili ambaŭ sidiĝis ĉe la tablo, kiu staris en la mezo de l' kajuto, kaj laŭte, preskaŭ kriante interparoladis en nekonata lingvo. Ili pli kaj pli laŭtiĝis kaj koleriĝis; fine ekfrapis la kapitano la tablon per pugnigita mano, ekstremigante la tutan ĉambron. Sovage ridante, la alia salte leviĝis kaj faris signon al la kapitano, ke li sekvu lin. Tiu ĉi sin levis, eltiregis sian sabron el la ingo, kaj ambaŭ forlasis la ĉambron. Ni spiris pli libere, kiam ili estis for; sed nia timo ankoraŭ neniel finiĝis. Sur la ferdeko fariĝis ĉiam pli kaj pli laŭte. Aŭdiĝis rapida kurado, ridado, kriegado. Fine eksplodis tumulto vere infera: armiltintegado kaj kriado; ni kredis, ke malleviĝas sur nin eĉ la ferdeko, kune kun la tuta velaro: subite — profunda silento! Post multe da horoj, kuraĝinte resupreniri, ni trovis ĉion en antaŭa stato; alie ol antaŭe kuŝis eĉ ne unu; ĉiuj estis rigidaj kiel ligno.

Ni tiel pasigis sur la ŝipo multe da tagoj. Ĝi veturadis ĉiam orienten, kie, laŭ mia kalkulo, sendube kuŝis la tero. Sed, eĉ se ĝi transiris multe da mejloj dum la tago, nokte ĝi ŝajnis ĉiam veturi returnen; ĉar, kiam la suno leviĝis, ni ĉiufoje retroviĝis sur la sama loko. Ĉi tion ni ne povis klarigi al ni alimaniere, ol supozante, ke la mortintoj ĉiunokte veturis plenele returnen. Por tion malebligi, ni ferlis antaŭnoktigitajn ĉiujn velojn kaj uzis tiun saman rimedon, kiun ni jam antaŭe provis ĉe la pordo en la kajuto: ni skribis sur pergamenon la nomon de l' Profeto kune kun la sentenco de la avo, kaj ĉirkaŭligis per tio la ferlitajn velojn. Maltrankvilanime ni atendis en nia ĉambreto la sekvon. Ĉi tiun fojon la fantomoj ŝajnis eĉ pli terure furiozi, ol antaŭe; sed jen, la sekvintan matenon, kunvolvita estis la veloj, tute kiel ni ilin lasis. Ni streĉis dum la tago nur tiom da veloj, kiom ni bezonis, por peleti la ŝipon antaŭen; kaj tiamaniere ni transiris en kvin tagoj spacon sufiĉe grandan.

Fine, la sesan tagon matene, ni ekvidis, en malgranda interspaco, la teron, kaj ni dankis Alahon kaj lian Profeton pro nia mirinda savo. Dum tiu tago kaj la

sekvinta ĝin nokto ni veturadis laŭlonge de l' marbordo, kaj la sepan matenon ni kredis ekvidi urbon, nemalproksime kuŝantan. Kun granda peno ni ĵetis ankron, kiu tuj enfundiĝis; poste, surakviginte malgrandan boaton, kiu staris sur la ferdeko, ni remis per ĉiuj fortoj al la urbo. Post duonhoro, enirinte riveron kiu enfluis tie en la maron, ni surbordiĝis. Ĉe la urba pordego ni informiĝis pri la nomo de la urbo kaj sciigis, ke ĝi estas Hinda urbo, kuŝanta ne malproksime de la sama regiono, kien mi intencis marveturi en la komenco. Ni eniris en karavanejon, kie ni refreŝigis nin post nia aventurplena vojaĝo. Mi ankaŭ serĉis tie saĝan kaj prudentan homon, sciigante al la mastro, ke mi tian bezonas, kiu ion komprenas pri la sorĉarto. Li kondukis min en malmulteuzatan flankstraton ĝis senpretenda domo, kies pordon li frapis, kaj oni lasis min eniri, dirante, ke mi demandu pri Mulej.

En la domo venis renkonte al mi maljuna vireto, kun griza barbo kaj longa nazo, kaj demandis, kion mi deziras. Mi diris al li, ke mi serĉas la saĝan Mulej'on, kaj li respondis al mi, ke tio estas li mem. Mi petis de li konsilon, kion fari je la mortintoj, kaj kion ekarangi por forigi ilin el la ŝipo. Li respondis, ke la ŝipanaro estas verŝajne, pro iu krimo, sorĉetenita surmare; la sorĉo, diris li, kredeble malefektivigis, se oni alportos ilin teren, sed tio povos nur fariĝi, se oni forigos la tabulojn, sur kiuj ili kuŝas. Al mi, li kredis, apartenas ĉiarajte la ŝipo, kune kun ĝia tuta ŝarĝo, tial ke mi kvazaŭ ĝin trovis; tamen mi nepre prisilentu la tutan aferon kaj faru al li el mia superfluo malgrandan donacon, redone de kiu li, per siaj sklavoj, helpos min forigi la mortintojn. Mi promesis, ke mi riĉe rekompencos lin, kaj ni ekvojiris kun kvin sklavoj, kiuj estis provizitaj per segiloj kaj hakiloj. Survoje la sorĉisto Mulej ne ĉesis laŭdi nian feliĉan ideon ĉirkaŭvolvi la velojn per sentencoj de l' Korano. Li diris, ke tio estis nia sola savrimedo.

Estis ankoraŭ iom frue en la tago, kiam ni alvenis la ŝipon. Ni tuj komencis labori, kaj kvar el la mortintoj kuŝis jam post unu horo en la barketo. Kelkaj el la sklavoj, por entombigi ilin, devis remtransporti ilin al la tero. Reveninte, ili rakontis, ke la mortintoj evitigis al ili la penon de enterigo per tio, ke ili disfalis en polvon, tuj kiam oni kuŝigis ilin teren. Ni daŭrigis desegi la mortintojn, kaj jam antaŭvespere ĉiuj estis alportitaj al la tero. Fine estis plu neniu surŝipe krom tiu, kiu estis najlita al la masto. Vane ni penis eltiri la najlon el la ligno; nenia potenco povis ekmovi ĝin eĉ je unu hareto. Mi ne sciis, kion ekfari: ni ja ne povis dehaki la maston por transportigi lin teren. Tamen de ĉi tiu embaraso liberigis nin Mulej. Li ordonis al sklavoj, rapide remi marborden, por alporti poton da tero. Ricevinte ĉi tion, la sorĉisto elparolis super ĝi misterplenajn vortojn kaj superŝutis per la tero la kapon de l' mortinto. En la sama momento tiu ĉi malfermis la okulojn kaj profunde enspiris, kaj la vundo de la najlo en lia frunto eksangis. Facile nun ni eltiris la najlon, kaj la vundito falis en la brakojn de unu el la sklavoj.

"Kiu kondukis min ĉi tien?" parolis li, laŭŝajne reakirinte kelkgrade la fortojn.

Mulej montris min per la fingro. Mi alproksimiĝis.

"Dankon al vi, fremdlanda nekonato! Vi savis min el longedaŭraj turmentoj. Jam de kvindek jaroj mia korpo ŝipveturadas tra ĉi tiuj ondoj, kaj mia animo estis kondamnita ĉiunokte reeniri en ĝin. Sed nun fine mia kapo ektuŝis la teron, kaj mi povas iri, repaciĝinte, al miaj prauloj."

Mi petis lin rakonti al ni, kiel kaptis lin ĉi tiu terura stato, kaj li parolis:

"Antaŭ kvindek jaroj mi estis respektata potenculo kaj loĝis en Alĝero. Sed avareco puŝis min ekipi ŝipon kaj min doni al la marbado. Foje, daŭriginte jam de kelka tempo ĉi tiun komercaĉon, mi enŝipigis en Zante'o derviŝon, kiu deziris vojaĝi senpage. Mi kaj miaj

kunuloj estis malĝentilegaj homoj kaj neniel respektis la sanktecon de tiu viro; kontraŭe, mi insulte mokadis lin. Sed foje li en sankta fervoro riproĉis min pro mia pekoplana vivado. Tiam min, post multa trinkado kun mia manovrestro, ekregis nokte en mia kajuto la kolero. Furiozega pro tio, kion al mi diris derviŝo kaj kion mi eĉ al sultano ne permesus al mi diri, mi kuregis sur la ferdekon kaj trapikis al li la bruston per mia ponardo. Mortante, li malbenis min kaj mian ŝipanaron, ke ni ne povu vivi nek morti, ĝis ni kuŝigos teren nian kapon. La derviŝo mortis, kaj ni ĵetis lin en la maron kaj ridis pri liaj minacoj. Sed jam en tiu sama nokto plenumiĝis liaj vortoj. Kelkaj el miaj ŝipanoj ribelis kontraŭ mi. Kun terura kolerego oni interbatalis, ĝis miaj partianoj submetiĝis kaj mi estis alnajlita al la masto. Sed ankaŭ la ribelintoj pereis de siaj vundoj; kaj baldaŭ mia ŝipo estis nemo alia ol granda tombo. Al mi ankaŭ estingiĝis la lumo de la okuloj: mi ĉesis spiri kaj kredis, ke mi mortas. Sed tio estis nur rigidigo, kiu tenis min enkatenta. En la sekvinta nokto, je la sama horo, je kiu ni ĵetis maren la derviŝon, mi kaj ĉiuj miaj kunuloj revekiĝis. Revenis al ni nia vivo; sed estis al ni neeble ion alian fari aŭ paroli, krom tio, kion ni parolis kaj faris en tiu nokto. Tiel ni marveturadas jam de kvindek jaroj, ne povante vivi nek morti; ĉar kiel ni povis atingi la teron? Kun freneza ĝojo ni ĉiam veturis plenele tra la ventego, ĉar ni esperis disfrakasigi fine kontraŭ iu krutaĵo kaj nian lacan kapon sur la fundo de la maro kuŝigi al ripozo. Tio ne prosperis al ni. Sed nun mi mortas. Denove mi dankas vin, nekonata savinto! Se trezoroj povas vin rekompenci, prenu mian ŝipon, kiel signon de mia dankemo."

Tiel parolinte, la kapitano klinis la kapon kaj mortis. En la sama momento li ankaŭ, kiel antaŭe liaj kunuloj, disfalis en polvon. Ĉi tion ni kolektis en kesteto kaj enterigis. El la urbo mi venigis laboristojn, kiuj rebonigis mian ŝipon. Grandprofite intersanĝinte kontraŭ aliaj la komercaĵojn, kiujn mi havis surŝipe, mi dungis maristojn, faris al mia amiko Mulej riĉajn donacojn, kaj forŝipiĝis al mia patrujo. Tamen mi faris grandan ĉirkaŭveturadon, surbordiĝante en multaj insuloj kaj landoj, kie mi vendis miajn komercaĵojn. La Profeto benis mian entreprenon. Post tri kvaronjaroj mi alvenis Balsoron duoble pli riĉa, ol faris min la mortanta kapitano. Miaj samurbanoj miregis pro miaj riĉaĵoj kaj mia feliĉo: neeble estis malkredigi al ili, ke mi eltrovis la diamantan valon de l' fama vojaĝanto Sindbado. Mi ne maltrompis ilin. Sed de nun la junaj Balsoranoj, apenaŭ atinginte sian dekokan jaron, devis forvojaĝi en la mondon, por fari, simile al mi, sian feliĉon. Mi, miaparte, vivadis trankvile kaj pace. Ĉiukvinjare mi vojaĝis Mekka'on, por danki la Sinjoron en sankta loko pro lia beno kaj por peti pro la kapitano kaj liaj kunuloj, ke li akceptu ilin en sian paradizon.

(Daŭrigota.)

Anekdoto.

Oni estis juĝanta viron, kiu ŝtelis kelkajn objektojn el butikoj. Lia advokato diris al la juĝisto: "Via juĝista moŝto, ŝajnas al mi, ke oni ne devas kondamni mian klienton rilate al tiu ĉi afero: nur lia brako estas kulpinda, ĉar ĝi eniris tra la fenestro de la butikoj kaj ŝtelis, dum la kliento staris sur la trotuaro kaj ne partoprenis en la fero." "Bone dirita," respondis la juĝisto, "kaj pro tio mi kondamnas la brakon esti malliberigata dum unu jaro — la viro havas permeson akompani la brakon aŭ ne, laŭvole." (Ridegato.) "Multan dankon, via moŝto," diris la juĝito, kaj rapide disiginte sian artefaritan brakon el korko, li eliris ridante el la juĝejo. — R. F. V., *Menam, Dutch Indies.*

A Norman Conquest.

COMEDY IN THREE ACTS.

BY WILLIAM MORRISON, F.B.E.A.

ACT III.

(Three weeks are supposed to have elapsed. Renée discovered alone.)

RENÉE.—Ah! Je suis ici déjà depuis trois semaines, et elles me paraissent comme trois minutes. Hélas! Je dois partir dans sept jours. Eh bien! Peu importe! Je me suis bien amusée, et mes amis ont été bien bons pour moi, surtout Monsieur Percy. Certes, je lui en sais bon gré. Mon cher élève me manquera beaucoup, ma foi, quand je serai partie. Il a fait des progrès; oh! bien des progrès, dans la langue, de sorte qu'il peut maintenant soutenir une assez longue conversation sans trop de fautes. Et je crois...je crois...qu'il regrettera mon départ. Ah! la séparation est toujours très triste! Mais le voilà qui vient! *(Puts her hand to her heart.)* Mon Dieu! que je suis sotté!

(Enter Percy.)

PERCY *(speaking haltingly)*.—Bonan vesperon, Fraŭlino! Vi ne iris do kun Effie al la kunveno?

RENÉE.—Ne! Mi suferas iome pro kapdoloro.

PERCY.—Oh, I'm sorry! Mi bedaŭras tre multe! Ĉu mi povas havigi al vi — eh — paŭdero? Fenasetino?

RENÉE.—Ne! ne! Multan dankon! La doloro tuj malpliĝos, mi kredas.

PERCY.—Malpliĝos? What's that? Kio estas?

RENÉE.—Iĝos malpli. Deviendra moins severe. Iros for.

PERCY.—Ho, yes! Mi nun komprenas, kaj mi ĝojas. Ĉu havas vi ofte kapdoloro'?

RENÉE.—Kapdoloron, amiko mia. Vi devas memori viajn akuzativojn.

PERCY.—Oh, blow the accusatives!

RENÉE.—Comment? Kion vi diris?

PERCY.—Mi nur benis la akuzativon.

RENÉE.—Ŝajnis al mi, ke via diro ne estas tre bona.

PERCY.—Nu, eble mi malbenis ĝin iome.

RENÉE.—Sed vi nepre ne devas malbeni ion Esperantan.

PERCY.—No, I certainly oughtn't! *(Feelingly.)* For it was *it* that brought you here.

RENÉE.—Ne estas ĝentile paroli angle, kiam mi ne komprenas. Traduku tuj, sinjoro!

PERCY.—Mi timas, ke mia kono de Esperanto ne estas sufiĉa por traduki ĝin.

RENÉE.—Allez donc! Estas necese, ke vi traduku. Se ne, mi fariĝos tre kolera.

PERCY.—Ho! tre bone! Mi penos traduki. Mi nur diris, ke mi certe...ne...devas...malbeni Esperanto',...ĉar...ĝi...ho! mi forgesas, kio' mi diris.

RENÉE.—Ne! ne! vi ne forgesas. Sed vi ne volas ripeti vian malĝentilan diron.

PERCY.—Ĝi ne estis malĝentila!

RENÉE.—Voilà! Vi do ne forgesas ĝin. Fripono!

PERCY.—Nu! Rememoru, Fraŭlino, ke vi insistis, ke mi tradukos. Mi diris, ke mi ne devas malbeni la Esperanto', ĉar ĝi estas la kazo de vi estante tie ĉi. There, I've said it now!

RENÉE.—Ne estu malsaga, sinjoro! Vi scias, ke vi nur ŝercas.

PERCY.—No, Re..., Fraŭlino, mi ne ŝercas, sur mia vorto!

RENÉE *(laughing)*.—Tio ne estas bona Esperanto, sed mi komprenas vin. Kaj vi do trovas, ke la franca "Maŭstrimpulino" ne estas tiel malbona, kiel vi pensis?

PERCY.—Franca kio?

RENÉE.—"Blustrimpulino." La angla vorto, laŭ mia memoro, estas "Bloostokeen."

PERCY *(aside)*.—This is Effie's work. *(To Renée.)* Ho! pardonu min! Mi tre bedaŭras, Fraŭlino! sed, se me iam uzis tiun vorton, estis antaŭ ol mi konis vin. *(Aside.)* Won't Effie get it!

RENÉE.—Ne malbentu karan Effie. Kaj...mi ne estas kolera. Sed...ne...nomu min "Bloostokeen" ree. Ĉu ne?

PERCY.—Certe ne! Neniam! Nenié! NENIU!

RENÉE.—Bone! Kaj vi rememorigos iome pri via instruistino, post kiam ŝi forveturos?...foriros?

PERCY.—Foriros? Kio? Vi jam foriros?

RENÉE.—Ne tuj, sed post unu semajno.

PERCY.—Post unu semajno? Nonsenco! Vi ĵus alvenis.

RENÉE.—Mi alvenis antaŭ tri semajnoj, sed vere ŝajnas kvazaŭ hieraŭ. Sed mi ne povas profiti de via boneco por ĉiam, kaj mia libertempo finiĝos post kelkaj tagoj. Hélas, que je suis malheureuse!

PERCY.—Madame! ne estas ĝentile paroli france, kiam mi ne komprenas. Traduku tuj.

RENÉE.—Kiel vi, mi ankaŭ ne povas traduki.

PERCY.—Jes! vi devas! Mi ne havos kompaton.

RENÉE.—Ho! Kruelulo! Nu! mi diris, ke mi estas tre malĝoja.

PERCY.—Malĝoja? Ĉar vi devas lasi min...nin, mi volas diri?

RENÉE.—Mon Dieu! Jes!

PERCY.—Ne foriru, do! Restu kun mi, kun ni, ĉiam.

RENÉE.—Kia sensencaĵo! Vi scias, ke tio estas neebla.

PERCY.—Neebla? Kial? Vi restos kiel companion al mia fratino. Vi instruos al mi la Esperanto'. Mi ne povas lerni ĝin de iu krom vi. Kiu zorgos rememorigi min ĉirkaŭ la akuzativon? Ho! estu kompata, Renée, kaj ne foriru.

RENÉE.—Vi nomas min Renée. Ĉu vi eble—?

PERCY.—Jes! Mi amas vin! There, it's out! I've practised the words often enough. I love you! Mi amas vin! And you? Do you care for me a little bit? My Esperanto has all fled.

RENÉE.—Kion mi aŭdis? Vi amas min! Percy! Kara mia, mi ankaŭ amas vin de la unua tago, kiam mi vin vidis.

PERCY.—Karega Renée! Vi restos nun por ĉiam kiel mia edzino.

(Percy puts his arm round Renée's waist, and she leans her head on his shoulder.) (Enter Effie.)

EFFIE.—Good gracious! Percy! Renée! What's the meaning of all this?

PERCY.—Permesu, ke mi introduce to you mian futuran edzinon!

EFFIE.—Vere? Oh! mi ĝojegas! *(Kisses them both.)* But you don't deserve her, you bad boy, after all the horrid names you called her. And what about the "infernal rubbish"—"the fad of fads"—that's been the means of getting you the dearest girl in the world for a wife? Eh, sir?

PERCY.—Oh! I was a beastly ass! Kvankam Renée lernos paroli angle, ĉu ne, Renée, Esperanto ĉiam restos nia amlingvo. Tial—Vivu Esperanto!

ALL TOGETHER.—VIVU ESPERANTO!

PERCY.—Kaj vivu Zamenhof, la fama elpensinto de la glora lingvo internacia!

CURTAIN.

ESPERANTISTO loĝanta en bela Bretonujo (Francujo) dezirante praktiki sian lingvon proponas, ke franda samideano pasigu libertempon ĉe lia domo. Bona okazo por lerni francan aŭ bretonan lingvon. Por detaloj oni sin turnu al G. D. LEWIS, Esp.-Konsulo, 5, Fenwick-street, Liverpool.

Libraro kaj Gazetaro.

La Reĝo de la Montoj de EDMOND ABOUT, *el la 153a milo de la franca eldono kun permeso tradukis GASTON MOCH, kun 158 ilustraĵoj de Gustave Doré. 250 paĝoj.*

Jen nova kaj bela aldono al nia rapide kreskanta literaturo. Al S-ro Gaston Moch ni nefrancaj Esperantistoj ŝuldas la plej varman dankon pro ĉi tiu bonega traduko de fame konata verko, unu el la plej sprita en la tuta literaturo franca. Antaŭ kelkaj jaroj mi pli-malpli pene tralegis la verkon en ĝia franca originalo, sed, pro mia neperfekta kono de tiu lingvo, ne povis ekkapti multe da ĝiaj delikataj nuancoj de bonhumora ironio. Nun agrable kaj tre facile mi ĵus ĝin tralegis kun la plej granda plezuro kaj kompreno, dank' al nia mirinda lingvo. Sed tiom pli bedaŭrinde estas, ke S-ro Moch kredis necese malbeligi sian tradukon per uzado de plejofte tute nenecesaj, novaj sufiksoj. Ĉu la teksto per ili estas pli komprenebla, malpeza, bonsona? Certe ne, almenaŭ laŭ nia opinio. Kion signifas "ŝi vidigis al mi vizaĝon tiel angulozan, kiel estas la klingo de tranĉilo el Sheffield"? Ni plene konsentas kun S-ro Moch, ke la esprimoj "dubeŭflava," "dubegrizi" estas nebonaj, sed ni ne konsentas, ke la tute neinternacia sufikso "atr" estas plibona, kiam ni jam posedas la sufikson -et-, ekzemple en *flaveta, grizeta* (ang. yellowish, greyish).

Inter aliaj strangaĵoj de tiu ĉi alie bona traduko estas: "gasto" (pĝ. 18 kaj 24) anstataŭ *dommaŝtro*, "unulino" (pĝ. 46), "tombi" (fr. *tomber*, (pĝ. 219), "plus" anstataŭ *pli* (pĝ. 24), "percepti" en "Eĉ antaŭ ol percepti la vizaĝon de la du rajdantinoj" supozeble anstataŭ *ekvidi*, kaj en "Mi alvenis ĝustatempe por percepti la jenan konversacion." En la fino de la libro troviĝas listo de proponataj novaj radikoj kaj sufiksoj.

Spite de tiuj kritikindaĵoj, la nova traduko kun ĝiaj humorplenaj bildoj de l' fama Gustave Doré, kaj ĝia amuza kaj simpatia prezentado de l' karakterizoj de l' diversaj naciuloj, kiuj havas en ĝi rolon, certe faros al ĉiu vivan plezuron, kaj tial ni varme rekomendas ĝin al nia legantaro.—E. A. M.

Literatura Almanako de Lingvo Internacia, 1909; 94 paĝoj, 8vo, ĉe la Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Pariso.—Vere gratulindaj estas la abonantoj de nia malnova centra organo *Lingvo Internacia* pro tio, ke ili ricevas kvazaŭ kiel premion ĉi tiun interesplenan kaj bele presitan broŝuron. La enhavon komencas tre amuze kaj klarstile verkita resumo de la "reformokazoj" en la jaro 1908, de la lerta plumo de D-ro P. Corret. Sekvas apartaj fotografiaĵoj de la 12 unue elektitaj anoj de nia Esperanta Akademio. Post ĉiu fotografiaĵo troviĝas poezio aŭ prozaĵo, speciale tradukita aŭ verkita de la akademiano por la "Almanako." Tiun ĉarman serion sekvas ne malpli plezuriga ŝercfantazio de "Era," pri "solena kunsido" de iliaj Akademianaj Moŝtoj. Dekdu karikaturoj trafe desegnitaj de Ludovic Rodo taŭge ilustras la delikatan satiron. La sola maniero, havigi al si tiun havindegan "Almanakon," estas fariĝi abonanto de *Lingvo Internacia*, kaj tion ni varme konsilas al ĉiu ankoraŭ ne farinto tuj fari, ĉar oni tiel ne nur certigos al si unu jaron da bonega Esperanta legado, sed per sia malgranda pago de 3 spesmiloj kunhelpas por garantii la vivadon al gazeto, kiu en ofte tre malfacilaj cirkonstancoj senĉese kaj plej sinofereme bataladis por la vera bono de Esperanto.

Yiddish-Esperanto Text Book (Lernolibro de Esperanto en la lingvo germana-hebrea), verkita de *Josefo Bresler, New-Jorko. Prezo 18. aŭ frankite ĉe B.E.A.*—Mr. Reuben Meczyk, to whom we sent this book for review, writes: "I have read the work with great pleasure.

By the publication of such a book Esperanto is introduced to many thousands of Jews in the East of London who know no other language than Yiddish. The author is to be congratulated on his attempt to make this translation. It is, however, not without errors, but they are not very serious. The only point at which the student will have some difficulty is in the understanding of the grammatical terms which have been used. Yiddish, being what it is called a jargon—a mixture of words from different languages, but chiefly from the German—has no grammar, and there are therefore no technical grammatical terms in the language. Mr. Bresler was therefore obliged to make use of the German language, and it is here where the Yiddish student will be at a difficulty. The author has not explained in easy Yiddish the meaning of the technical terms which he has put down in German, but simply left it to the student to guess it from the examples given. For instance, it is very difficult to find in Yiddish one word to signify the term 'adjective'; a German term must be introduced. Mr. Bresler does this, but does not explain what the term means. He merely puts the example 'bona patro,' telling the student that this so-called German term ends in *a*, leaving the student to understand by the translation in Yiddish at the side that this particular term means something which describes the noun. This is indeed a great mistake. A slight explanation of these terms in Yiddish would have doubled the value of the work. The book is not free from misprints, the more to be regretted as it is printed and published in a town like New York, where the Yiddish press is very flourishing. The translation as a whole is very reliable, and can be recommended to the Jewish public."

Privat's Fifty Lessons, Conversational Esperanto, by EDMOND PRIVAT.—This little book is admirably adapted for the instruction of those who have never learnt any other foreign language, or who prefer to learn Esperanto by means of a series of graduated exercises, rather than by making a bold plunge at once into the literature and practice of the language. Our friend Mr. Privat, well known as an excellent exponent of Esperanto, expresses himself with conciseness and precision. He gradually and systematically introduces the fresh matter into the successive lessons in such a way that the learner is led on almost unconsciously, and in spite of himself, to the mastery of both grammar and a working vocabulary. The type is good and readable, and the few errors which the author or his friends have been able to discover are set forth and corrected in the table of *errata* at the beginning of the volume. These items are sixteen in number, and of these one would be better suppressed, for the alleged error (p. 90) of *lia* for *sia* is no error: the word *lia* should stand, as printed. We heartily commend the work to the attention of those who are engaged in instruction.—A. E. W.

Ruslanda Esperantisto (nova serio), N-ro 1, 32-paĝa gazeto en la rusa lingvo kaj Esperanto, ilustrita ĵurnalo de l' scienco, literaturo kaj sporto, centra organo de Ruslandaj Esperantistoj. Redaktoro: P. Vasilkovskij, Nevskij 40, St. Peterburgo. Jara abon-pago: 3 Rubloj, 3.20 Sm.—En "De l' Redakcio" oni kore dankas al S-ro Bitner, kiu dum la pasinta jaro, forte helpis la movadon en Rusujo per eldono de *Espero*, senpage dissendita al multenombraj abonantoj de *Vestnik Znania*. La nuna gazeto anstataŭas tiun *Espero*. Inter artikoloj en la "Literatura Fako" troviĝas mallonga biografio pri Leonid Andrejev, nuntempe la plej populara el rusaj verkistoj, kun portreto, kaj traduko de lia dramo "La Vivo de l' Homo" (unua bildo), de A. Sensaev; "Esperantista Movado en Rusujo," de Radvan-Rapinski; ŝakoj kun problemoj; portreto de N. Gogol, aŭtoro de "La Revizoro."—E. A. M.

Vortaro Esperanto-Rusa de D-ro L. L. Zamenhof. — En la antaŭparolo ni legas: "Ĉi tiu vortaro, aranĝita laŭ la Vortaro Esperanto - Germana de H. Jürgensen, prezentas la duan parton de mia ĝis nun ekzistanta 'Plena Vortaro de Esperanto, parto Rusa-Esperanto.' Ĝi ne enhavas en si ion novan, ĝi prezentas simple kiom eble plej plenan kolekton da vortoj, kiuj en la nuna tempo estas trovataj en la Esperanta literaturo kaj en la alilingvaj Esperantaj vortaroj." Jen estas listo de la pli gravaj el la vortoj ne antaŭe aperintaj en la Esperanto-nacilingvaj vortaroj:

Abdiki, to abdicate; *abunda*, abundant; *aflikti*, to distress, trouble, afflict; *agrara*, agrarian; *aklimatizi*, acclimatize; *akrostiko*, acrostic; *aktuala*, actual, of present interest; *akuzi*, to accuse; *alimento(j)*, maintenance monies, alimonies; *alveolito*, alveolite (fossil); *amaranto*, amaranth, everlasting (*bot.*); *amara*, bitter (*med.*); *ambono*, ambo, reading-desk, tribune, ambon (*arch.*); *ambulatorio*, ambulatory (*arch.*); *amebo*, amoeba; *amfibrakso*, amphibrach (*pros.*); *anabaptisto*, Anabaptist; *anabaptismo*, Anabaptism; *anakoreto*, anchoret, anchorite; *analfabeto*, an illiterate; *anglikana*, Anglican; *asimilacio*, assimilation; *atropino*, atropine (*med.*); *bakhanalio*, Bacchanalia; *banala*, banal; *bareliefo*, bas-relief; *bergamoto*, bergamot; *bengala*, Bengalee, Bengalese; *bombikso*, silkworm (*Bombix mori*); *Buddo*, Buddha; *bullo*, bull, edict; *ceramiko*, ceramics; *dekalogo*, decalogue; *dekokto*, decoction; *dekolti*, to bare the neck; *digno*, dignity; *diptero*, diptera, dipteran; *disproporcio*, disproportion; *ekrano*, screen; *ekskoriacio*, excoriation; *ektropio*, ectropium (*med.*); *emigri*, to emigrate; *emiro*, emir; *emulsio*, emulsion; *erudicio*, erudition; *farci*, to stuff, cram, fill, -aĵo, stuffing, force-meat; *farmakologio*, pharmacology; *fetoro*, stench, stink, fetor; *fetora*, fetid; *fono*, ground, background; *formalismo*, formalism; *frazologio*, phraseology; *furoro*, furore; *garcinio*, garcinia, mangosteen; *generalisimo*, generalissimo; *germanismo*, Germanism; *graki*, to croak, caw; *Grandmogolo*, Grand Mogul; *guzlo*, dulcimer, psaltery; *gemelo*, a twin, gemel; *heziti*, to hesitate; *idiosinkrazio*, idiosyncrasy; *kaligrafo*, calligrapher, -ist; *kaligrafio*, calligraphy; *kanulo*, cannula; *kolatitudo*, co-latitude; *koordinato*, co-ordinate; *korupti*, to corrupt; *kveri*, to coo (*comp. Lat. queror*, to complain, *querulus*, querulous); *luidoro*, louis d'or; *maato*, mate; *Madejro*, Madeira; *mecenato*, a Mæcenas; *paĉulo*, patchouli; *prononci*, to pronounce; *Providenco*, Providence; *renomo*, renown; *susuri*, to rustle, murmur, whisper (as of leaves); *taŭzi*, to pull about, touse, dishevel; *veratro*, hellebore, sneezewort (*veratrum*); *zosterio*, grass-wrack, sea-weed (*Zostera*).

Anstataŭ *arĥaika*, archaic, kaj *aŭtentika*, authentic, troviĝas *arĥaja* kaj *aŭtenta*. E. A. M.

Now Russian-Esperanto Dictionary.—We welcome most heartily this excellent work. The author (our *sindonema kunlaboranto*, Prof. E. V. Radvan Ripinski, of St. Petersburg, str. Larotnaja d. 14, loĝ. 31) tells us, (in his Russian preface) that hitherto our Russian *Samideanoj* have had to be content with the dictionary published in the year 1889 under the pseudonym "Dr. Esperanto." He hopes that he is only performing his duty in now giving to his fellow-countrymen "a very full, up-to-date Russian-Esperanto Dictionary compiled from the best foreign sources." He has certainly performed his task well and with Russian intensity. The number of new words the Russian language has absorbed and made its own during the last twenty years is almost startling, and it would almost seem that with a knowledge of Esperanto and English one could easily obtain a knowledge of the mighty Russian tongue. This dictionary consists of 470 pages, out of which the letter P alone occupies 80. A considerable number of words would strike the English reader as

merely English words spelt in Russian fashion. Thus *abc* (=the Russian "s") *y* (=the Russian "u") *ra* is clearly the English "absurd," and is translated into Esperanto "absurdo"; while *engagement* (spelt in Russian "angajhement") looks very like the English word, though it is translated by the precedent of engagement—viz., "invit-propono" or "propono." Amongst the "P's" is to be noted the word "pavian," translated into Esperanto "paviano," meaning "baboon." It is interesting to note that the Middle-English word for baboon was "baban," showing that the Russian and English words come from the same uncertain origin. But English and Russian alike are very voracious languages, and swallow wholesale and assimilate foreign words of all kinds! Professor E. V. Radvan Ripinski is to be congratulated on the care with which he has completed this dictionary, and in so successfully meeting a Russian want.—J. P.

Picture Lessons in Esperanto, an "Up-to-date" Method of Language Teaching, by S. R. Marshall and W. W. Mann. Twelve Picture Posters, 25in. by 4cin., Travel Series, with Esperanto Text-book, Lessons, and *Demandaro*, 5s., post free, complete.—Ĉiu instruisto kun ĝojo akceptas ĉion, kio faciligas al li la taskon, paroligi Esperante siajn lernantojn, kaj el ĉiuj paroligiloj neniu estas pli ŝatataj ol bildegoj. Tial ni antaŭvidas por la nova eldonaĵo rapidan populariĝon. La temojn por la lecionoj liveras 12 konataj koloritaj afiŝoj de la mondfama firmo Cook and Sons, vendataj je la malalta prezo de 5s. (2 Sm. 50) por la tuta serio. Ĉiun bildegon, laŭ formato oportuna por pendigo sur muro antaŭ la klaso, klarigas 12-paĝa libreto enhavanta tekston, sugestiojn por la profesoro, kaj *Demandaro*, ĉion en Esperanto. Per la Tekstoj la aŭtoroj donis "kiom eble plej riĉan materialon por interesaj klarigoj pri punktoj de gramatiko kaj vortfarado," kaj per la *Demandaroj* instigilojn al multvorta respondo kaj vigla diskutado. Diversaj anoncoj enpresitaj, de konataj komercaj firmoj kiaj The Blickensderfer Typewriter Co., Hope Brothers, De la Rue and Co. (la Fontoplumo "Onoto"), Zotos Ltd., k.c., ne nur liveras pluan instru-materialon, sed montras, ke 'jam gravaj firmoj konsideras nian lingvon fidinda reklamilo.' Ĉar la lernolibro — havebla aparte po 3 pencoj — estas tute en Esperanto, kaj la bildoj estas kvazaŭ internaciaj, la verko bone taŭgos ankaŭ por la eksterlando.—F. B.

Lingvo Internacia (Aprilo).—En malferma artikolo, "Unu fojon por ĉiam," la redakcio diras: "Kelkaj bonintencaj, kaj iom ŝanceliĝantaj, samideanoj opinias, ke, eble, se oni akceptus ian aŭ alian reformeton, la ŝanĝemuloj revenus en niajn vicojn. Tio estas grava eraro. Ne ekzistas unu reformeto ĝenerale akceptita, nek pri la artikolo, nek pri la supersignitaj literoj, nek pri la ajn gramatika demando, nek pri la ajn radiko. La ŝanĝo, kiu plaĉas al la franco, ne ŝajnas akceptinda de la slavo, kaj la germano nun forĵetas 'Idon,' kiu estas tro latina! La Berlinaj Idistoj, oni diras, decidis forlasi la propagandon por Ido, ne sufiĉe perfekta. Novan lingvon ili serĉas. Sed ni, Esperantistoj, konservos nian Zamenhofan, fundamentan lingvon, kiun, plenkonsciaj, ni akceptis solene unu fojon por ĉiam." "Forkuro de Eŭropo" estas interesa artikolo pri la elmigrado el la diversaj Eŭropaj nacioj al Ameriko dum la lasta jarcento ĝis la nuna tempo; "Sukcesa Kuzo," amuza skizo el la angla, tradukita de Alexander Pride; "La Latina Lingvo kiel Internacia Lingvo" tre leginda artikolo de H. Muffang, kiu citas la mirindan kaj fidelan tradukon de komerca cirkulero en latinajn elegiajn versojn, de D-ro Kennedy, iama profesoro reĝa por la greka lingvo en Cambridge, kaj verkisto de la tre ŝatata latina gramatiko, tiel bone konata (sed ne ĉiam amata!) de ĉiuj lerneknaboj en la mezo de la lasta jarcento. Ni ne kredas, ke nia Zamenhofs lingvo bezonas timi la latinan konkuradon pro tiu ĉi lertega

tradukaĵo; ĉar ne ekzistas nune en la mondo duondekon da homoj, kiuj povus fari similan tradukon en la latinan, por montri la kapablon de tiu lingvo. Sub "Pri Kelkaj Novaj Sufiksoj," Prof. Th. Cart ne aprobas la enkondukon de diversaj novaj sufiksoj, kiel -oz-, -atr-, -iz-, -iv-, k.t.p. Li diras, ke en la *sciencia* lingvo oni uzas pli-malpli sisteme kelkajn el ili, sed, ke ili eniros en la *komunan* lingvon, nur se *vere* ili estas necesaj. Sub "Ido Reformita," D-ro P. Corret donas al ni komparan specimenon de Ido Primitiva kaj Ido Reformita laŭ S-ro Seidel. Ŝajnas al ni, kiuj ne konas Idon, ke la du specimenoj estas simple du novaj lingvoj. Jen la ŝanĝoj: *Vu skribis ad me, ke ne esas plu bezono facar reformi en Esperanto.* Tio, en Ido Reformita fariĝas, *Tus skribi a mi, ki ni isa pli bizonu faktan reformus in le Esperantu.* La reformado konsistas nur el la ŝanĝado de ĉiu vorto! Certege, Ido progresadas!—G. C.

La Revuo (Aprilo).—En la traduko de "Marta," el la pola lingvo, de nia Majstro, la jenaj esprimoj indas atenton:—La interesanta eksteraĵo de la juna virino, ŝia funebra vesto, la *dignoplena* teniĝo kaj ŝia nobla ago (The interesting appearance of the young woman, her mourning, the *dignified* bearing and her noble act).—Per la fadeno de rememoroj alnaĝis al ŝi la bela vizaĝo de la patrino, poste la mildaj (*gentle*) trajtoj de la patro.—Ŝia vizaĝo esprimis trankvilan *kunstreĉiĝon* de ĉiuj fortoj de la menso.—Ŝi ankaŭ iam estis en tia paca, flora, ombra kampejo, paŝadis per malpeza piedo sur *lanuga herbokovro*.—*Zorgoplena* rigardo (anxious look).—*Stenoplena strio* (stony track).—Foriros parteto de ŝiaj fortoj kaj de ŝia volo, malaperos parteto da energio, pacienco kaj persisteco.—Anstataŭ ĉia respondo Marta kliniĝis (Instead of any reply, Martha stooped...).—El la talento certe naskiĝas inspiro, sed ekzistantan inspiron devas regi scipovado (Inspiration is certainly born of talent, but existing inspiration must be controlled by ability).—Tiu supraĵa konado de la arto, posedado de nur malgranda parto da scioj pri ĝi kaj pri la rimedoj, kiuj servas al ĝia enkorpiĝo, estas nomata artista diletanteco... Nur super la artista diletanteco, en alteco, pri kiu tiu ĉi lasta ofte ne havas eĉ la plej malgrandan komprenon, ekzistas artismo, forto potenca, kompleta, konsistanta el natura talento disvolvita ĝis la plej lastaj limoj. Aliaj artikoloj estas: "L' Arbo de l' Espero," bela versaĵo, tradukita el la hispana de Grabowski; "Novelo," unuakta teatra verko, de Pujola y Vallès, ludita por la unua fojo en Parizo 26an de Aprilo, 1908a; "Portreto," unuakta dramo, de N. Kolowrat; "La Morto," tradukita de J. Schmid (Bern) el la germana; "Filozofiaj Pripensoj de Malsaga Kapo," humora monologo el Pompejus Gener, tradukita de F. González.—G. C.

Aliaj Verkoj Rilevitaj.—*La Skota Standardo* (Marto), nova 16-paĝa, bele litografita gazeteto, kiu sin proponas kiel kunligilon, ĝis la tempo kiam niaj skotaj samideanoj povos efektiviĝi skotan federacion. Ĝi estas bonstile redaktita en lingvoj angla kaj esperanta. Prezo, unu penco ĉe la redaktoro: S-ro G. A. Brown, 3, Windsor-terrace, Craigie, Perth. *Koran bonvenon al la nova kunfrato.*—*Revista Chilena de Historia Natural*, kun artikolo "El Esperantismo" kaj portreto de D-ro Zamenhof kaj eminentuloj de la Ĉila Esperantista Asocio.—*Grande Dictionnaire Français-Esperanto*, deka kajero (Boiteuse-Boulonnaire).—*New Zealand*, granda, bele ilustrita gvidlibro en lingvo angla kaj Esperanto, eldonita de la Novzelanda Registaro, Departamento de Turistoj kaj Sanigaj Vizitadoj (en tiu ĉi departamento la ellernado de Esperanto estas deviga).—*Provizora Programo de la 2a Brita Kongreso Esperantista en Leeds*, ĉe la sekretario, F. Marechal, 3, Kingston-terrace, Leeds.—*La Elparolado de Esperanto en rilato al la parolorganoj*, elementa tezo pri la

fonetika scienco en rilato al Esperanto, de C. D. Lewis, M.A., prezo 1 ŝp.—*La Departemento Ain (Francujo)*, ilustrita gvidlibro eldonita de la Publika Esperanto-oficejo de Bourg.

Internaciaj Floraj Ludoj.

Grava Korekto.—Preseraro enŝoviĝis en la lasta numero de *La Revuo*. La templimo por sendo de manuskriptoj estas la **1 de Junio, 1909**, kaj ne la 1 de Julio, kiel ni erare anoncis.

Aldono.—Dum la presado de la definitiva programo de la Floraj Ludoj ni ricevis lastan aligon, kiun la komitato akceptis, kvankam ĝi alvenis iam malfrue, pro la kaŭzo, ke la granda malproksimeco de Japanujo ne ebligis pli fruan respondon. Ni do kun plezuro sciigas niajn legantojn, ke la japana gazeto difinis jenan premion, kiun ni enskribis sub N-ro 42.

42. JAPANA ESPERANTISTO.—"Leviganta Suno kaj Verda Stelo," poezio ne tro longa, por japanaj Esperantistoj.—*Belega japana belarta objekto.*

El *La Revuo*.

How Shall We Go To Barcelona?

In THE BRITISH ESPERANTIST for March I stated that I had decided to postpone the chartering of a special ship until the American Congress. As many friends have expressed regret that the idea fell through, I once more took the matter in hand, and am to-day able to make an important announcement.

The Peninsular and Oriental Steam Navigation Company have consented to arrange a cruise for their famous vessel the *Vectis*, provided I can give a guarantee by May 20 of £1,000.

The programme has provisionally been arranged as follows:—

Friday Evening, August 27.—Leave London 6 p.m.

Saturday, August 28.—Arrive Cherbourg, to collect Continental passengers, 2-4 p.m.

Tuesday, August 31.—Arrive Lisbon 9 a.m. Leave 6 p.m.

Wednesday, September 1.—Arrive Gibraltar 6 p.m. Leave September, 2 noon.

Thursday, September 2.—Arrive Tangier 3 p.m. Leave 7 p.m.

Saturday, September 4.—Arrive Algiers 6 a.m. Leave 6 p.m.

Sunday, September 5.—Arrive Barcelona 6 p.m.

All passengers will be first-class, but the price of the fares will depend on the position of the cabin chosen, and will range from £10 to £25, inclusive of everything except shore excursions, which can be taken as desired quite inexpensively.

I am absolutely convinced that a three weeks' holiday begun in this manner will prove most enjoyable and unique. The expenses for the whole period could be limited, if necessary, to £20, and the time would be used as follows:—Cruise, nine to ten days; Congress, seven days; return either overland through France or by sea from Bordeaux, four to five days; and an ideal holiday would result.

In order not to miss this great opportunity, it is necessary that those hoping to participate should send their provisional adhesion, so that the required guarantee may be given by the date specified, and the necessary arrangements proceeded with.

One kind supporter has volunteered to subscribe to a guarantee fund, so that the scheme may not lapse, and although I hesitate to form such a fund on this occasion, I shall be glad to have the views of friends on the subject.—Yours sincerely,

H. BOLINGBROKE MUDIE, President U.E.A.
77, Kensington-gardens-square, W.

La Traduko de la Sankta Biblio.

Al Esperantistoj en Granda Britujo kaj Irlando.

1. Pro bedaŭrindaj kaŭzoj, kiujn mi ne devas ĉi tie priskribi detale, la Internacia Komitato por la supredirita celo jam ĉesigis sian agadon. Efektive, oni povas diri, ke ĝi ne ekzistas plu. La demando pri ĝia revivigo devos esti konsiderata dum la venonta Kongreso.

2. Sed mia ĝisnuna sperto konvinkas min, ke internacia komitato ne estas en la nuna momento dezirinda. Rom-katolikaj samideanoj ne povas servi kun Protestantoj kiel kunkomitatanoj, ĉar ili bone scias, ke la estraro de ilia eklezio neniam aprobas tradukon tiamaniere faritan. Ne estas facile trovi sep aŭ naŭ klerajn Esperantistojn, el diversaj landoj, kiuj estas ankau kleraj pri la lingvoj de la originala teksto. Kaj, eĉ se oni povus elekti komitaton sufiĉe kleran kaj sufiĉe internacian, la malrapideco de ĝia agado estus netolerebla. Ne nur pri la traduko mem, sed ankau pri multaj demandoj rilate al loko de presigo, formato, presliteraro, metodo de eldono kaj dissendo, k.t.p., nepre okazus longa korespondado kaj eble prokrastiga malkonsento. Fidi al internacia komitato estos malŝparis ses aŭ sep jarojn.

3. Mi do konsilas al la Esperantistaro forlasi por tri aŭ kvar jaroj la ideon de internacia komitato, kaj permesi al naciaj komitatoj aŭ privataj personoj traduki laŭvole. Estas supozeble, ke poste internacia komitato povos kolekti kaj akordigi la rezultatojn de tiaj laboroj.

4. Kaj nun mi parmesas al mi konsili al la britaj samideanoj, dum la Pentekosta Kongreso en Leeds, krei nacian komitaton, kaj ordoni al ĝi trovi dekdu tradukantojn, kiuj tuj komencos la tradukon de diversaj sekcioj el la Biblio. Ĉu ne estas eble ke ni povos promesi la tutan Novan Testamenton, kaj elektitajn sekciojn el la Malnova, antaŭ la fino de la jaro 1910? La postulo de Kristanaj samideanoj por tuja agado estas ĉiusemajne pli laŭta kaj pli urĝa. Ili postulas, ne idealan ordon de agado, sed baldaŭajn rezultatojn.

5. Por plirapidigi la aferon, mi volas jam nun ricevi la nomojn de tiuj, kiuj estas pretaj fariĝi tradukistoj. Sed mi petas ilin, antaŭ ol sendi al mi siajn nomojn, atente tralegi la sekvantajn paragrafojn. Kompreneble, oni trovos tie ĉi nur miajn proprajn opiniojn. La kreata komitato sendube difinos pli precize la principojn de tradukado, kaj kontrolos la farotajn tradukaĵojn. Tamen, la tie ĉi prezentataj kondiĉoj utilos kiel provizora gvidilo.

6. Oni devas uzi, fidele kaj tutkore, la Zamenhofan lingvon, kiel rilate al la *Fundamento*, tiel ankau rilate al la sintakso kaj la ekster-fundamenta vortaro. Ĉiu tradukisto devas esti jam traleginta la prozaĵojn en la *Krestomatio*: *Hamleto*, *La Predikanto* kaj *Sentencoj de Salomono* kaj, antaŭ ĉio, *La Psalmaro* devas esti ofte en liaj manoj: kaj mi konsilas al li ankau la studadon de *Ifigenio*, pro la boneco de ĝia stilo, kaj de *La Rabistoj*, pro la riĉeco de ĝia vortuzado. Li devas eviti, kiom eble, ne-Zamenhofajn vortojn kaj ĉian sintaksan vortarangon, kies modelo ne troviĝas en Zamenhofaj verkoj.

7. La tradukontoj de la Nova Testamento devas posedi la grekan lingvon sufiĉe por kontroli kaj rajtigi sian tradukon per komparo kun la originalaĵo. En egala grado la tradukontoj de la Malnova Testamento devas posedi la hebrean lingvon. Sed oni ne devas enkonduki novaĵojn nek fantaziaĵojn. Ordinare estos bone sekvi la anglan *Revised Version*, aŭ ĝian marginon.

8. Pri la demando, kian grekan tekston oni devas sekvi, estas pli malfacile doni eĉ provizoran konsilon. Niaj legontoj kredeble preferos la jam de si konitan Biblion al la laste de kritikistoj aprobita. Eble la

teksto, sur kiu sin apogas la *Revised Version*, estos sufiĉe kontentiga: sed, se iu pli volonte sekvus la akceptitan tekston (*Textus Receptus Henrici Stephani*), mi ne forte kontraŭstarus al li.

9. Estas kelkdeko da vortoj kvazaŭ-teĥnikaj, pri kiuj estos necese interkonsiliĝi por starigi unuformecon kaj akordigon; ekz., *grace, works, hell, soul, minister, verily*. Ĉiu tradukisto traduku ilin kiel eble plej ĝuste, kaj pretigu liston de vortoj, pri kiuj li deziras tian interkonsiliĝon.

10. Sammaniere oni devos trakti proprajn nomojn, uzante la nomojn, kiuj troviĝas en la verkoj de bonaj aŭtoroj, kaj transskribante la aliajn kiel eble plej zorge, ĝis la komitato povos fari decidon pri tiu ĉi tre malsimpla kaj malfacila problemo.

JOHN CYPRIAN RUST, Pastro.

Soham, Anglujo, la 30an de Marto, 1909.

Kiamaniere Helpi al la Lingva Komitato.

Ĉu la naciaj societoj, la grupoj, la izolaj Esperantistoj helpus al la Lingva Komitato aŭ al la Akademio, diskutante pri teoriaj reformoj en por tio speciale starigitaj *lingvaj komisioj*, — kiel proponis iu samideano?

Ne, certe ne! Tiel, kontraŭe, ili malplifaciligus ofte la taskon de niaj lingvaj institucioj.

Sed... ĉu Esperantistoj, kiuj interesigas pri lingvaj demandoj, neniel povas kontentigi tian inklinon? Ĉu ili devos necese resti senagaj?

Unue mi rimarkas, ke, efektive, ili en ĉiuj grupoj estas tre malmultaj. La granda, grandega plimulto de la Esperantistoj, la pli fervoraj, la pli agemaj konsideras, ke la grava afero ne estas la filologia demando, sed la disvastigado de la lingvo. Pravaj ili estas, opiniante, ke la "progreso" ne konsistas en ĉiam duba kaj senfina teoria plibonigado, sed en tuja, ĉiam pli ĝenerala uzado de la nuna tute taŭga interkomprenilo.

Kelkaj ekzistas tamen, tre fidelaj, tre sinceraj samideanoj, kiuj prefere direktas sian atenton al la lingvo mem, ol al ĝia propagando, kaj volonte alportus sian kunlaboradon al la Lingva Komitato. Ĉu la eblon fari tion ili ne havas? Kaj kiamaniere, se ne diskutante pri reformoj?

Ho, tre simple! Ili uzu, en filologia demando, filologian metodon:

Ili kolektu la novajn vortojn, la novajn radikojn, kiujn ili renkontas ĉe la plej bonaj verkistoj.

Ili komparu tiujn vortojn kun aliaj samsencaj uzitaj de aliaj verkistoj.

Ili ordigu tiujn vortojn laŭ kritika metodo, aldonante rimarkojn pri ilia deveno, pri ilia taŭgeco.

Ili traduku ilin zorge en diversajn naciajn lingvojn.

Ili komparu la diversajn naci-esperantajn vortarojn.

La samon ili faru por la diversaj dirmanieroj kaj sintaksaj esprimoj.

Ili studu specialan verkon de D-ro Zamenhof, de Kabe, k.c., el lingva vidpunkto: vortfarado, uzo de l' artikalo, de l' adjektivo, de la kazoj, de la tempoj, de l' adverboj, de la prepozicioj, k.t.p.

Ne mankas interesplena laboro, kiu samtempe estos utila al ĉiuj, ĉar per tia studado oni baldaŭ konvinkigos, ke mirinda, — pli mirinda filologie ol multaj samideanoj opinias, — estas la ilo, kiun donis al ni D-ro Zamenhof.

Poste, tiujn laborojn, zorge redaktitajn, klare skribitajn, oni sendu al la Lingva Komitato.

Oni ne dubu, ke kun danko ĝi akceptos tian fruktorican kunlaboradon!

TH. CART.

El Lingvo Internacia.

Brita Kroniko.

Tiun ĉi monaton ni bonvenas tri novajn grupojn. Aligis la samideanoj en PERTH, PORTSMOUTH kaj STOKE-ON-TRENT. Koran saluton!

En niaj grupkunvenoj estas ofte prezentataj tezetoj pri diversaj aferoj rilataj al Esperanto kaj la Esperantismo. Ekzemple, ni ĵus legis en la *Daily Record and Daily Mail* paragrafon pri du tiaj, legitaj antaŭ la Glasgova Societo, pri "Artaj Fazo de Esperanto" kaj "La Serioza kaj Gaja Flankoj de Esperanto." Ŝajnas al ni, ke interese estus havi ĉi tie en la centra "arhivejo" kaj legoĉambro de la B.E.A. kolekton de tiaj paroladetoj. Ĉu do eventualaj tezverkintoj afable sendus al ni kiam eble duplikaton, aŭ almenaŭ profilan skemon aŭ projekton de sia verko? Ankaŭ ni tre ĝojus ricevi de alilanduloj tiajn tezetojn.

LONDONO.

Croydon.—De la 22a de Aprilo ĉi tiu societo kunvenas en la Mecca Kafejo en Station-road, West Croydon.—Oni organizas interparolan vagekskurson por sabata posttagmezo, 19an de Junio, el East Croydon Stacidomo al Shirley Arbaro kaj Croham Hurst. Dezirantoj partopreni volu skribi al S-ro L. L. Louis, 2, Moreton-road, Croydon, por ke oni povu aranĝi pri teopreno en Croham Hurst. Multaj el la Londona Klubo volas partopreni. Espereble anoj de aliaj kluboj kuniros.

Dalston.—La Esperantaj kursoj por komencantoj, ĉe la L.C.C. Lernejo en Queen's-road, nun sukcese komenciĝis kun kontentiga nombro da lernantoj. De lasta Septembro jam tri kompletaj tiaj kursoj fariĝis en ĉi tiu lernejo. Efektive, unu granda malfacilaĵo ĉe la konservado de kursanaro estas la facileco de Esperanto mem!

East London Esperanto Guild.—Kun grandega bedaŭro la anaro ĵus diris adiaŭ al la instruisto kaj prezidanto de la gildo, S-ro M. J. O'Keeffe, kiu pro transloĝiĝo en malproksiman distrikton estas devigita eksiĝi el sia ofico. Ricevante lian eksiĝan leteron, la gildanaro korege dankis al li pro la multaj sindonaj laboradoj, kiun li faris por la societo dum kelkaj jaroj, kaj proponis al li la honoran prezidantecon de la gildo. Jam estas aranĝite, ke S-roj Kalisky kaj Gourlay daŭrigu la kursojn ĉe Toynbee Hall. — La 27an de Marto, nia fervora amiko, S-ro R. Meczyk, legis traktaĵon pri "La Necesece de Internacia Lingvo" antaŭ la anoj de la JUDA SOCIALA KAJ LITERATURA SOCIETO, ĉe la Granda Sinagogo, St. James's-place, E.C. En la sekvinta diskutado partoprenis, krom multaj aliaj, S-ro S. Brodetsky, B.Sc. Granda intereso montriĝis, kaj kelkaj ĉeestintoj jam aĉetis lernolibrojn. La afero espereble havos bonegajn rezultatojn.—J. G.

Londona Klubo.—La kunvenoj daŭras esti bone vizitataj kaj interesplenaj. Oni ricevis vizitojn de samideanoj francaj, germanaj, polaj kaj alinaciaj. El la ĵusokazintaĵoj ni povas citi vesperojn por kondukataj paroladoj, tradukoj anglesperanten, kaj ludoj; deklamkonkurson por nediplomitoj, kaj diskutadon pri "mia preferata amuzaĵo."—La Dancvespero de Marto 12a sub la lerta zorgo de S-ro Sharp rezultis en bona profito.—Ĉe la ĝenerala kunveno, kiun ĉeestis ĉirkaŭ 70, Marto 5an, oni raportis ke la klubo estas en tre bona stato; la financa raporto estas aparte kontentiga. La regularo estis plibonigita kaj modifita ĉe kelkaj detaloj, kaj oni elektis oficistaron por la venonta jaro. Pro manko de tempo S-ro Sharp devis rezigni la helpsekretarian oficon, kiun li estis tiel agemege okupinta; li tamen daŭrigos neoficiale sian multvaloran helpon. La vakantan oficon akceptis provizore S-ro C. White, kaj nun definitive nia bonkonata fervorulo S-ro Percy Harris.—Paskan lundon kelkaj anoj de societoj *London Club, Mildmay*

kaj *Norda Stelo*, kunekskursis al Southend, kaj pasigis tie agrablegan tempon.—La komitato decidis poŝtsendi senpage ĉiumonate la *Londonan Gazeton* al ĉiu ano kiu skribe esprimos deziron tiucele al la sekretario. Multaj eksterlondonaj anoj jam faris uzon el tiu decido.—Jenaj kursoj nun regule funkcias:—*Komencula*: S-ro Sheehan, F-ino Grant; *Drama*: F-ino Sefer; *Paroliga*: S-ro Mann; *Gramatika kaj Traduka*: S-ro Millidge.—Por profiti la belajn tagojn, kiujn espereble lia kompleza moŝto la veterestro preparas al ni, kaj por ofligi okazojn por amika interbabilado Esperanta, oni starigis *Vagadan Sekcion*, por aranĝi en la sabataj posttagmezoj promenekskursojn en la Londona regiono. Por havi detalan programon oni sin turnu al S-ro W. Mann, ĉe la B.E.A.; aŭ al F-ino F. Barker, 79, Rodenhurst-road, Clapham, S.W., la speciala sekretario por la sinjorinoj. Jam okazis kelkaj tre agrablaj ekskursoj al Richmond, Kew, k.t.p. Oni esperas, ke la samideanoj multnombro partoprenos. Ĉiuj Londonaj Esperantistoj estas invitataj.

Sutton.—La agema ĉi-tiea klubo daŭras kunveni ĉiŝaŭde de la 7a ĝis la 9a ĉe 42, High-street. Interesa programo estas plenumata ĉiumonate, konsistanta el debatoj, ludoj, originalaj prelegoj,* kondukataj interparoladoj, tradukado de teatraĵoj, k.t.p. Oni ankaŭ ĵus ekprovis novaĵon, t.e. grupa internacia korespondado: ĉiu ano elektas korespondanton eksterlandan, skribas al li kaj donas la adreson de la grupa kunvenejo, tiel ke la poŝtkartoj alvenas ĝustatempe por laŭta legado en la kunvenoj. Tio estas tre interesa por la anoj, kaj faras bonan propagandon ĉe la poŝtoŝicejo. La klubo tre ŝatus ricevi viziton de aligrupaj Esperantistoj kelkafoje—speciale alilanduloj. Se vizitontoj skribos antaŭe al la sekretario (S-ro L. C. Andrews, Cressingham House, Carshalton), li plezure sendos al ili programon, k.t.p.

Upper Tooting.—Antaŭnelonge S-ro E. L. Kearney faris tre interesan kaj sukcesan paroladon antaŭ la lernantoj de S-ro T. Magee, Upper Tooting High School, St. James'-road. Ankaŭ parolis S-ro Blaise, kaj rakontis la fabelon "La Muŝo," kiu tre amuzis la knabojn.

West Norwood Group.—S-ro Ĉefeĉ gastame akceptis la anojn de la Okcidenta Grupo la 30an de Marto. Okazis deklamoj, kantoj; S-roj Hanbury kaj Pitt faris ŝaradon, montrante kiel Esperanto povas esti la ŝlosilŝtono de l' ponto inter la diversaj nacioj.

Esperantista Vagabonda Klubo.—En nia raporto pri ĉi tiu klubo en la Aprila numero, ni aludis F-inon Rutter kiel prezidantinon. F-ino Rutter skribis por diri, ke ŝi prezidantino ne estas, sed sekretario. Prezidanto de la Londona Sekcio estas S-ro H. Bolingbroke Mudie.

LA PROVINCOJ.

Bedford.—Du paroladoj estas lastatempe faritaj ĉi tie por disvastigi Esperanton. La unuan, ilustritan per lumbildoj, faris S-ro J. Hanson, antaŭ la loka K.U.J.V. (Y.M.C.A.). La duan faris S-ro J. Knight-Watson, prezidanto de la Bedford'a Esperanta Societo, ĉe kunveno de la Froebel'a Asocio. Ambaŭ paroladoj havas bonajn rezultatojn propagandajn.

Bolton.—La 6an de Aprilo oni kunvenis por decidi la gruparanĝojn somerajn. La kurso starigita antaŭ nur kvar monatoj havis tre kontentigajn rezultatojn, sub la bonega instruado de S-ro J. Ashton. Al la instruado interese helpis la jena kutimo. La ĝelernantoj skribis al la instruanto ĉiusemajne poŝtkartojn, kiujn li korektis kaj kritikis. Tia metodo ebligas eltrovi ĉies malfortaĵojn, kaj klarigi ĉiun malfacilan punkton. De nun ĝis la vintra sezono la grupo kunsidos unufoje en ĉiu

* A., lecture; P., conference; G., Vorlesung.

monato. Ĉiajn sciigojn pri somerkunvenoj, ekskursoj, k.t.p., oni petu al la sekretario, S-ro A. R. Horsley, 24, Rock-avenue, Halliwell, Bolton.

Bradford.—La ĉiujara kunveno de tiu ĉi societo okazis la 1-an de Aprilo, kiam la sekretario prezentis raporton, kiu pritraktis la kontentigan progreson faritan en la lasta jaro, kaj komplimentis la multnombrajn geanojn, kiuj sukcesis en la diversaj ekzamenoj de la B.E.A., L.C.C. kaj N.U.T. Pli da studentoj nuntempe studadas la lingvon en la vesperaj kursoj sub la aŭspicioj de la Urba Konsilantaro ol en la antaŭa jaro, kaj iom post iom la anaro plilertiĝas en la uzado de la lingvo. Nuntempe oni laboradas por la sukceso de la Brita Esperantista Kongreso ĉe Leeds en la venonta pentekosta libertempo. Dum la kunveno oni elektis kiel prezidanton S-ron A. T. Priestman, F.B.E.A.

Burnley.—La tria ĉiujara ĝenerala kunveno de la ĉi-tiea societo okazis la 6-an de Aprilo en la nova oficejo, *Victoria Chambers, Hargreaves-street*. En sia parolado la prezidanto, S-ro W. B. Currie, koncize skizis la fruktoportajn rezultatojn akiritajn dum la lasta jaro, montrante, ke nuntempe estas kvin kursoj kondukataj, kaj tri aliaj komencotaj (unu speciale por junulinoj), ke la societo posedas du ĉambrojn oportune lokitajn en la centro de l' urbo, ankaŭ, ke la financa situacio estas pli bona ol lastan jaron.—La sanktan vendredon okazis piedekskurso al Twiston, kiam preskaŭ 50 geesperantistoj partoprenis kaj pasigis tre agrablan tempon.—Publika poŝtkarta ekspozicio malfermiĝis en la Esp. oficejo la 17-an de Aprilo. La multenombra (preskaŭ 1,000) belega, kvinkontinenta, diversstipa kaj arte-aranĝita kolekto formas trafan konvinkilon.—La grava *Burnley Gazette* jam dum unu jaro publikigis regule Esperantan kolonon.

Deal.—La grupo ambicias; ĵus aperis la unua numero de ok-paĝa hektografita oficiala ĵurnalo. Ĉiusemajne la grupo kunvenas; ĉe junula kurso oni instruas kelkajn knabojn; la pli progresintaj grupanoj trovas tre utila la sistemon de "kondukataj interparoladoj."—Ĉiu Esperantisto, kiu vizitos tiun ĉi tre sanigan marbanurbon, trovos bonan akcepton.

Huddersfield.—Tre bonaj artikoloj propagandaj pri Esperanto aperis lastatempe en la loka gazeto *Huddersfield Examiner*. Oni raportas, ke multaj personoj private ĉi tie lernas la lingvon. La loka grupo enalkulas pli ol 60 membrojn.

Leeds.—De la 3a de Aprilo Esperanta Kurso estas regule presata en la *Yorkshire Weekly Post*. La grupo vigle klopodas pri la Dua Brita Kongreso, okazonta ĉi tie la proksiman monaton.

Norwich.—En Marto, S-ro E. Privat paroladis angle pri Esperanto antaŭ multnombra studentaro ĉe la "Norwich and Ely Diocesan Training College." Prezidis la kolegiestro, Pastro Hannah, M.A. Granda intereso montriĝis.—Oni nun instruas Esperanton en Knabina Lernejo en Norwich, pro tio, ke kelkaj el la lernantinoj sin enskribis por la Lokaj Ekzamenoj de l' Oksford'a Universitato, kiuj difinas Esperanton kiel fakultativan temon.—La 3an de Aprilo la grupo aranĝis feston por adiaŭ S-ron Privat. Prezentiĝis kantoj kaj deklamoj, kaj S-ro Privat faris bonegan alparolon pri nia lingvo.—Longa artikolo pri Esperanto aperis en la *Norwich Mercury*.

Nottingham.—Agrablan Paskan London pasigis en Matlock 29-opa kompanio de geesperantistoj kunvenintaj el Nottingham, Derby, Leicester kaj Kirkby. Oni faris viziton al High Tor kaj la famaj Kavernoj. Vespere, post manĝeto en Hodgkinson's Hotel, oni havis mallongan kunsidon. D-ro Legge (Mickleover), Pastro Bindley, M.A. (Mickleover) kaj S-ro Hodges (Nottingham) paroladis Esperante, kaj oni ektuŝis proponon formi Federacion de la Mezlandaj Esperantaj

Grupoj. Definitivajn decidojn oni prokrastis ĝis la Pentekosta Kongreso en Leeds. Intertempe ĉiuj interesatoj volu skribi al S-ro F. G. Rowe, sekretario de la Nottingham'a Grupo.

Mortimer Common.—En la lernejo "Hillcroft," kie S-ro L. A. Long estas la Esperanta instruisto, okazis plaĉanta sukceso, kiam S. E. Thompson plenumis la examenon "Oxford Senior Local," elektinte Esperanton inter la aliaj objektoj. Lastan jaron, sen Esperanto, tiu ĉi lernanto malsukcesis.

Portsmouth.—La Portsmouth'a Grupo nun aliĝis al la B.E.A. La 23an de Marto, Kapitano Colvill prezidis ĉe tre agrabla kunveno en la grupejo en Chesterfield-terrace. Post la kutima kurso, la programo konsistis el kantado kaj deklamado. S-ro Fennall rakontis pri tre interesa okazintaĵo, nome la vizito de la Rusa Militŝiparo al la urbo. S-ro Wright disdonis kelkajn rusajn ŝlosilojn inter la vizitintoj, sed eltrovis nur unu samideanon. Tiu estis S-ro Mantiev, inĝeniera leŭtenanto, Esperantisto nur de du monatoj. La angloj kaj la rusoj tamen tre bone komprenis unu la alian, kaj kune pasigis du neforgeseblajn vesperojn parolante pri multaj aferoj. Oni decidis fari aranĝojn, por ke similaj kunvenoj okazu, kiam ajn alinaciaj ŝiparoj vizitos la havenon. Ĉar raporto aperis en la loka ĵurnalo, niaj samurbanoj ricevis konvinkan pruvon pri la utileco de nia helpa lingvo kiel internacia komprenilo. Ni esperu ke la rezultato de ĉi tiu tre kontentiga kaj kuraĝiga sperto estos la varbiĝo de multaj novaj rekrutoj al la grupo.—Dum la Paska libertempo S-ro Harrison Hill kantis Esperante ĉe la Clarence Pier Pavilion en Southsea, kaj vekis multan intereson inter la gastoj en la Sandringham House Hotel. Li ankaŭ same faris dum profesia vizito al Worthing.

Preston.—La 29an de Marto, S-ro A. T. Bott, M.A., sekretario de Unuagrada Edukado en la regiono Lancashire, faris trafan paroladon pri Esperanto antaŭ la literatura sekcio de la loka Scienca Societo.

Reading.—La samideanoj en ĉi tiu urbo kunvenis la 29an de Marto por diri adiaŭ al D-ro W. J. Clark, forironta eksterlanden. D-ro Clark senlace klopodadis jam dum kelkaj jaroj por la disvastigo de Esperanto, precipe inter siaj instruistaj amikoj en la lernejoj, kaj sukcesis atingi tre kontentigajn rezultatojn. Al li ankaŭ oni ŝuldas la bonegan propagandan libron "International Language, Past, Present, and Future," eldonita de Dent kaj Ko. okaze de la Kejmbriĝa Kongreso. Ni esprimas al li nian koran bondeziron por lia prospero en lia nova deĵorejo.

Sheffield.—Dimanĉon, la 21an de Marto, S-ro Maurice Pearson paroladis antaŭ la "Upper Chapel Religious and Ethical Society" pri Esperanto kaj la Paco Internacia, kaj la 1-an de Aprilo antaŭ la "Fulwood Social Guild." La aŭdantaro ambatiokaze multe interesiĝis.—La 26an de Februaro, S-ro J. W. Banks legis, antaŭ la Centra Vesperlerneja Debatsocieto, interesan kaj instruan papereton sub la titolo, "Ĉu Esperanto iatempe fariĝos la lingvo internacia?" En la sekvinta debato, malgraŭ ke la aŭskultintoj estis tute neesperantistoj, la jesantoj fine triumfis. Ĉiuj diskutintoj interesiĝis kaj multaj poste postulis sciigojn, forprenante gazetojn kaj vortaretojn. La prezidan seĝon okupis S-ro J. R. Baldwin, B.A.

Wigan.—La personoj, kiuj volus partopreni en la antaŭnelonge formita Esperanta Grupo en ĉi tiu urbo, estas petataj skribi al S-ro T. R. Ogden, 217, Ince Green-lane, Lower Ince, Wigan.

York.—Esperantistan Grupon multnombraj gesinjoroj ĉi tie nun fondis, sub la prezido de Urbkonsilanto Inglis. S-ro Ledaley kondukas la grupkunvenojn, kiuj okazas vespere ĉiun jaŭdon en la "Fishergate Council School."

SKOTLANDO.

Edinburgo.—Kontentiga raporto eldoniĝis pri la laboro de la Edinburga Esperanto-Societo dum la pasinta sezono: 150 novaj membroj; 14 kursoj; 13 geinstruistoj; 62 provintoj de la Unuagrada Ekzameno de la B.E.A., el kiuj 56 plenumis; 18 diplomitoj dum la jaro — entute 40 por Edinburgo. — En la ĉiujara kunveno je la 14a de Aprilo, la sekvantaj personoj elektiĝis kiel konsilantaro por la venonta sezono: *Prezidanto*, S-ro J. M. Warden; *vicprezidantoj*, F-ino E. S. Muir kaj James Ford; *sekretario*, W. M. Page; *kasisto*, S-ro Lewis J. Caw; *konsulo*, S-ro James Malloch; *ordinaraj konsilantoj*, F-inoj E. D. Deans kaj Agnes B. Mackenzie kaj S-roj C. T. Macgregor, William Rae, Andrew Wilson, John Dishart, William Morrison, William Harvey kaj A. T. Whitehead. — **ESPERANTA OFICEJO** fondiĝis ĉe 90a, *George-street* (Webster's Business College). — Nova rondo komenciĝis por la studado de la Zamenhofa traduko de "Hamleto"; 40 personoj aliĝis. — Vagadaj ekskursoj je alternaj sabatoj kun granda partoprenintaro. — Ĉiumerkreda gastotablo ĉe la restoracio de la *Patrick Thomson* magazeno, je la 6a vespere. Koran bonvenon al vizitantoj! — Dum vizito de S-ro Bernstein, konata germana politikisto, ĉe granda publika packunveno, en Edinburgo, S-roj Warden kaj Page donis al li saluton en la nomo de la Esperantistoj, kaj petis ke li transdonu iliajn bondezirojn al germanaj samideanoj. Ili atentigis lin al la celo de Esperanto kiel rimedo por la paco de la mondo.

Glasgovo.—La 15an de Marto okazis sukcesplena koncerto, en kiu partoprenis multe da Esperantistaj kaj neesperantistaj geamikoj. Plej rimarkinda estis la kanto de F-ino Mary Colquhoun, seĝara. Ŝi kantis esperante kun perfekta elparolado la himnon: "Jen la tag' finiĝas." Certe la infanoj povus multe pli facile lerni nian lingvon ol la plenaĝuloj. — La 22an de Marto okazis la ĉiujara kunveno, kiam oni elektis la novan oficistaron. S-ro John C. Scott elektiĝis prezidanto; Doktoro C. Fred Pollock, M.D., vic-prezidanto; S-ro Richard J. MacLaren, sekretario; S-ron G. Douglas Buchanan oni reelektis konsulo. — Dum la someraj monatoj la Vagada Klubo ĉiusabate vizitos la belajn ĉirkaŭaĵojn de Glasgovo por ekzercado en la konversacio. La societanoj kunvenas ĉiun lundon vespere, de la 6a ĝis la 7a, en la kafejo de Stuart Cranston, Arcade, Buchanan-street, Glasgow, por interparolado en Esperanto. Ĉiujn aliaj alibajn kaj alilandajn Esperantistojn oni tre kore akceptos tie je tiu horo. — La konata firmo de pograndaĵ vendistoj, Matheson, McLaren kaj Ko., ĵus dissendis Esperantan cirkuleron, proponante sian teon je speciala rabato al membroj de la U.E.A. Ni esperas, ke multaj gesamideanoj profitos la iniciativon de niaj skotaj amikoj. — R. J. M.

Leith.—Dek unu kandidatoj provis la unuagradan ateston de la B.E.A., kaj dek sukcesis. Ĉiuj ĉi estis lernantoj de S-ro J. Y. F. Campbell. Antaŭ ne longe, la grupo aranĝis amikecan kunvenon, kiu tiel bone plaĉis, ke estis petoj por alia, aranĝita por la 22a de Aprilo. Oni ne devas malatenti la societeman flankon de l' esperanta vivo! La 9an de Aprilo, S-ro Fitton el Huddersfield vizitis la grupon kaj parolis pri la Leeds'a Kongreso. Lin la grupanoj varme dankis. Nun finiĝis, ĝis aŭtuno, la ordinaraj kunvenoj; sed estas aranĝitaj vagadoj, kiuj okazos merkredojn, vespere. Tiuj ĉi kamparaj kaj marbordaj ekskursetoj kunligos la anojn dum la somera sezono.

Paisley.—Okazis la 26a de Marto la dua ĉiujara kunveno de la ĉi tiea societo, kiam multe da anoj ĉeestis. Oni raportis tre kontentigan progreson de Esperanto en la urbo. Oni unuanime elektis kiel

prezidanton S-ron Archibald A. Pollock. S-ro Geo. A. Dickson — kiu estas ankau subdelegito de la U.E.A. — reelektiĝis kiel sekretario.

Perth.—Ni ricevis el Perth la unuan (Martan) numeron de bele litografita gazeteto Esperanta: *La Skota Standardo*, redaktita de S-ro G. A. Brown, 3, *Windsor-terrace, Craigie, Perth*. Ĝi enhavas interesan raportaron pri la progreso de Esperanto ĉe la diversaj skotaj grupoj, artikolojn esperantajn, paĝon por lernantoj, k.t.p. La prezo estas unu penco por numero. Koran saluton kaj sinceran bondeziron por sukceso!

IRLANDO.

Dublina korespondanto informas nin, ke en Irlando nun ekzistas grupoj en BELFAST, DUBLIN, CARRICK-ON-SUIR, LIMERICK, NEWTOWNBARRY kaj PORTRUSH.

Dublin.—D-ro G. Jameson-Johnston, F.R.C.S., datrigas per instruado kaj parolado sian fervoran propagandon, precipe inter la kuracistaro. La 6an de Aprilo li faris tre sukcesan paroladon kun lumbildoj antaŭ la Irlanda Asocio de Flegistinoj, sub la prezido de F-ino Lamont, Estrino de la Jubileaj Flegistinoj de l' Reĝino. Li montris la gravecon kaj utilecon de nia lingvo por flegistinoj, kies devoj kondukas ilin en ĉiujn partojn de l' tero, kaj konsilis ĝian lernadon al partoprenantinoj en la Internacia Flegistina Kongreso. — Interesa letero pri Esperanta korespondado aperis en *The Nursing Times*, de flegistino Eva Widlake. — La Esperanta Sekcio de la Modernlingva Societo aranĝas koncerteton, kiu okazos vendredon, la 7an de Majo, je la oka kaj duono, ĉe 30, Grafton-street. Oni petas al la samideanoj en la urbo, ke ili ĉeestu. Al ĉiu koran bonvenon!

PLIGRANDA BRITUJO.

Mauritius.—An Esperanto Group has lately been founded at PORT LOUIS. Secretary: S-ro Canter, 63, Church-street, Port Louis.

LA FEDERACIOJ.

Lancashire - Cheshire.—La kvina kvaronjara konferenco de ĉi tiu Federacio okazis la 10an de Aprilo en MORECAMBE, samtempe kiel la ĉiujara konferenco de la Nacia Unuiĝo de Instruistoj (N.U.T.). Tiu bonan okazon por disvastigi Esperanton inter la instruistaro de nia lando la Federacio kompreneble sciis utiligi, per starigo de librovendejo ĉe la Publika Ekspozicio sur la enŝipiĝejo, disdonado de flugfolioj, k.t.p., kaj aranĝis ke D-ro J. C. O'Connor, M.A., faru en la sabata posttagmezo propagandan paroladon en la Devonshire Hall, sub la prezido de lia Urbestro Moŝto S-ro Barnsbee. Pro la fakto ke la plimulto de la geinstruistoj alvenis en la urbon nur la lundon sekvintan, la nombro da unuiĝanoj, kiuj havis la plezuron aŭdi D-ron O'Connor, ne estis grandega; sed ĉeestis kelkaj geinstruistoj, kiuj okupas oficojn influajn ĉe la naciaj lernejoj kaj ĉe la Unuiĝo, kaj tiuj tuj tre interesiĝis pri Esperanto. Vespere, en la Baptista Lernejo, Victoria-street, okazis la agada kunsido de la Federacio, sub la prezido de F-ino Margaret L. Jones el Liverpool. Ĉeestis delegitoj el ĉirkaŭ 40 urboj en Lancashire kaj Cheshire, inter ili S-ro Rhodes el Keighley, S-ro Baxandall el Lancaster, Prof. Marechal el Leeds. Por la proksima jaro oni reelektis kiel prezidantaron de la Federacio F-ino Jones, kaj kiel vic-prezidanton S-ron Griffin. La proksima konferenco okazos la unuan sabaton en julio en la bela urbo BUXTON, kaj ĉiuj gesamideanoj estas kore invitataj partopreni.

Londona.—Entuziasma aŭskultantaro de ĉirkaŭ 1,500 personoj ĉeestis la grandan Esperantan koncerton en la Queen's Hall la 3an de Aprilo, kiam tiel lerte kaj multklopode organizis nia fervora amiko S-ro G. J. Cox sub la aŭspicioj de la Londona Federacio. D-ro

Zamenhof afable sendis leteron de bondeziro, kies legadon aklame salutis la ĉeestantoj. La programo estis tre interese diversa, kaj bonege taŭgis la celon de la organizintoj, nome, pruvi la belecon de Esperanto de muzika vidpunkto. Partoprenis multaj konataj gekantistoj, kiaj F-inoj Maria Yelland, Ada Forrest, S-roj R. Watkin Mills kaj Charles Saunders, kiuj pro sia artoplena prezentado de ĉarmaj Esperantaj kantoj ricevis varmajn bisigajn aplaŭdojn. Kun granda plezuro oni aŭskultis la klarajn voĉojn de l' knaboj el Honeywell-road Higher Grade School, kondukataj de S-ro Cox, ankaŭ grandan ĝuon liveris la plensukcesa kantaro de la ĝehoristaro de S-ro Edward Mason. Alia ĉarma programero estis la dolĉa kantado de S-eto Albert Cecil, akompanata sur la harpo de S-ro Butler. La instrumentan parton de l' koncerto plenumis la talenta hungara knabo-violonisto Szigeti, kaj nia senlaca samideano S-ro M. C. Butler, sekretario de la Londona Klubo, kiu faris al ni maloftan ĝojon per sia sentoplena ludado de l' harpo. Ciuj multe dezirus aŭdi lin pli ofte! Gajan ridadon elvokis la speciale verkitaj muzikaj skizoj de S-ro Harrison Hill, nia internacia ĉercisto. S-ro G. J. Cox per interesa paroladeto klarigis al la profanuloj la simplecon kaj belecon de l' strukturo de la lingvo, kaj S-ro Bolingbroke Mudie, prezidanto de la U.E.A., por permesi al la aŭdantaro juĝi pri la belsoneco de Esperanto parolata, faris fluan paroladon — sekveblan per laŭvorta traduko angle presita sur la programo — pri la utiloj, idealaj kaj praktikaj, kiujn havas Esperanto por la mondo. Entute, malgraŭ tio, ke la granda salonego de la Queen's Hall ne estis plenplena, la koncerto estis tre kontentiga sukceso, kaj certe multe helpas la disvastigon de nia lingvo per la favoro kaj entuziasmo, kiun ĝi naskis ĉe la gekantistoj, kiuj profesie partoprenis. Al S-ro G. J. Cox korajn gratulojn pri lia lertega organizado, kiel ankaŭ pri la sukceso de la tre ĝuita matena ekskurso vaporŝipa sur la Tamizo, al la remkonkurso interuniversitata!

Al la Brita Junularo Esperantista.

Karaj Amikoj,—Veninte pasigi kelkajn tagojn en Anglujo, mi vidis, ke estas tie neniam junula organizado. Mi tre miris pri tio. Kial la junuloj esperantistaj de Britujo ne kunligas sin? Tio estas facile farebla, ĉar ni jam havas en Francujo kelkajn grupojn tre bone starigitajn, kiuj post kelka tempo (du aŭ tri monatoj) federaciigos. Ni, francoj, deziras ke similaj grupoj ekzistu en aliaj landoj, por ke poste fariĝu granda tutmonda junularo. La knaboj kaj knabinoj esperantistaj, kiuj deziras korespondi kun ni aŭ havi statutojn, estas petataj skribi al mi.

ANDRÉ RÉMOND (aĝo 15),
Generala Delegito de la Grupo Henri IV.,
43, rue des Tournelles, Parizo.

* * *

Nia amiko S-ro D. H. Lambert, B.A., ricevis de la redaktoro de japana gazeto *Chugwai Shonen* (Boys at Home and Abroad: *Chu*, enlanda, *gwai*, eksterlanda, *shonen*, knabo), S-ro S. Yamasati en Kioto, la interesan sciigon, ke fondiĝis "Chugwai Shonen Esperanto Club," kun la celo helpi al amika kuniĝo inter eksterlandaj kaj enlandaj knaboj. Jam 200 japanaj knaboj aliĝis, kiujn S-ro S. Yamasati iom post iom per instruado lertigos pri la lingvo. Sendube kelkaj el niaj Esperantistaj knaboj en Eŭropo volos korespondadi kun siaj japanaj samideanoj. Oni sin turnu al S-ro S. Yamasati, *pres. de la Chugwai Shonen Club, Kioto, Japanujo*.

Esperanto Progress Abroad.

Belgium.—An active Esperanto Group, "Antaŭen," has lately been founded at St. Gilles, BRUXELLES-MIDI. There is a U.E.A. office in connection with the group, with Esperanto literature, gazettes, telephone, &c. Delegate: S-ro Berger, 3, rue du Sauvage, Bruxelles. Abato Richardson is the "*konsulo por junuloj*."—At the "Zamenhof" Club, lectures in Esperanto are given weekly by one or other of the members. Among subjects treated have been the following: "La Tertremoj," by S-ro Wambacq; "La Flava Dangero," by S-ro De Bruyne; "Niaj Kongresoj," by Abato Richardson; "La Marbordo," by S-ro Gregoire. This club carries on an Esperanto correspondence with twenty-one foreign groups.—A general meeting of U.E.A. officials in Belgium—twenty-four in number up to date—is announced for Whit Monday in BRUSSELS, in order to discuss various important proposals for general *practical* propaganda of Esperanto.

Bohemia.—Esperanto is making most satisfactory progress here. New courses and groups are announced on all sides, and considerable interest in the movement is being shown in educational circles. A very successful general meeting of the Bohemian Union of Esperantists (B.U.E.) was held in PRAGUE on March 14. Twenty-two delegates, representing fourteen groups, took part. The Union now numbers in all twenty-six Esperanto Societies, with upwards of 1,000 members. The administration of the Union is divided into eleven sections, each under the direction of some competent *samideano*, as follows: 1, Organisation; 2, Propaganda; 3, Enquiries; 4, Exhibitions; 5, Congresses (under a special committee); 6, Press; 7, Consular; 8, Editorial; 9, Examinations; 10, Slav; 11, Linguistic. It was decided that the First National Congress of Bohemian Esperantists take place on September 27-29 next.—Great interest is being taken in Esperanto by the members of the police force in PLZEN, and a special course of instruction is being arranged.—In KOMAROV, an Esperanto class of over 100 pupils is being conducted by S-ro Ondricek.—In the public Gymnasium or High School at PROSTEJOV, one of the pupils is teaching Esperanto to a class of twenty-five schoolfellows from the higher forms, with the special approval of the headmaster.—A Bohemian Esperanto Club will shortly be founded in VIENNA.—In LITOMYSL, Esperanto course started with 130 pupils!

Chile.—The chief event of the last few months, from the propaganda point of view, not only in Chile, but in the whole world, was undoubtedly the official declaration of approval of Esperanto made by the Pan-American Scientific Congress, on the occasion of its first session, held in Santiago de Chile in December and January last. Detailed particulars are given in another column. Korajn gratulojn al niaj Ĉilaj samideanoj, kaj speciale al la Societo Patrina Esperantista de Ĉilo, pri tiu grava deklaro!

France.—Esperanto continues steadily to make headway in the French Army. Further Esperanto classes for soldiers are announced at LAVAL, LYONS, HYÈRES, and a special course for Red Cross nurses is being conducted at BEAUVAIS by Lieut. Bayol.—The Corporation of LIMOGES has again voted a subvention of 100 francs to the local Esperanto Group. A similar grant has also been received from the Corporation by the group in LE PUY EN VELAY, where Esperanto is now being taught weekly in the Normal School for Teachers. PARIS: An Esperanto class has been started in connection with the Theosophical Lodge "Le Lotus," in the Rue des Suisses, conducted by Baroness F. de Ménil.—In IVRY (Seine), an official poster has been issued, signed by the well-known Mayor and Deputy

M. Coutant and two town councillors, inviting citizens to enrol for the Esperanto course under S-ro Grosset in the local municipal evening schools. Another Esperanto class has been begun in the St. Ferdinand's School under the local educational authorities. The former class was held in the evening and was optional, the new one is a *day* class and *compulsory*.—In LYONS, following on a speech made on February 29 by MM. Deronsières and Drudin, an Esperanto class has been started for policemen; thirty members of the force have enrolled as pupils. The language is making remarkable progress in this town, especially among teachers and commercial employees.—An Esperanto car, in green and white, ornamented with the five-pointed star, was awarded one of the first prizes in the Battle of Flowers in connection with the recent carnival at NICE. Among the flowers thrown from the car during the "paca batalado" were hundreds of Esperanto propaganda leaflets. *Korajn gratulojn pri la ideo!*—On February 21 a very successful propaganda speech was made in SEDAN by Professor Th. Cart, before a large audience. The president of the local Esperanto group is S-ro Charpentier, the Mayor of the town.

Germany.—The *Germana Esperantisto* for April announces many new groups and twenty-five new courses of instruction. The efforts of our German friends this month are being concentrated upon the Fourth German Esperanto Congress, which takes place at GOTHA on the 21st to the 23rd inst., under the patronage of H.R.H. Duke Carl Eduard of Saxe-Coburg and Gotha. In order to cope adequately with the work necessitated by the remarkable growth of the public interest in Esperanto, many of the local clubs have grouped themselves into Esperantist Leagues according to districts. There now exist the Eastern District League, the North-Western, South-Western, the Saxon, the Bavarian, the Thuringian, and to these will probably be added ere next month Würtemberg and Rhineland Leagues. To meet local needs, all these Leagues publish their own bulletins for propaganda and informational purposes, for so widespread is the movement becoming, that the *Germana Esperantisto* finds it impossible to give more than a general survey.—In the WESTERN DISTRICT, where a year ago there were groups only in Danzig, Elbing, and Königsberg, there are now over a score, and some twenty-five to thirty Esperanto courses are conducted. Much of this progress is due to the efforts of D-ro Kandt in BROMBERG, where the group numbers over 200 members. The Press is extremely favourable in its attitude, many journalists being Esperantists.—AACHEN: Two hundred learners enrolled for the newly-started Esperanto courses. An Esperanto U.E.A. guide-book to Aachen is shortly to be published.—The Bavarian Esperantist League was founded on March 6 in AUGSBURG. Seven new groups are announced in different towns.—BARMEN: New Esperanto class of forty in connection with the local branch of the Y.M.C.A., the annual International Congress of which is to be held here this year.—The BERLIN Esperanto Society, finding its old meeting-place too small, now meets every Tuesday in the large hall of the Hotel Alexandra, Mittelstr. 16-17. An office has been founded in Alte Jakobstr. 133, S.W. 13, for the publication and supply of propaganda matter at cheap rates to German propagandists. The name is "Esperanto-Propaganda-Centrale." Manager, S-ro Otto Linse.—KIEL: Very successful propaganda meeting in the "Seemannshaus." Three hundred present, including naval men of all ranks, from admiral to simple Jack Tar.—COLOGNE: Esperanto figures among the subjects to be taught this summer at the important Town Commercial Academy.

Holland.—An organised attempt is being made by the "Esperantista Gazetar-klubo" to utilise the Dutch Press as a means of propaganda, and an *Esperanto*

Bulletin, in Dutch, containing statistics, notes on the history and progress of Esperanto, polemics, &c., is sent out regularly to some 200 newspapers in Holland and the colonies.—A number of postal and telegraph employees have joined an Esperanto class lately started at 'S. GRAVENHAGE.—An Esperanto Group has been formed in connection with the UTRECHT branch of the Dutch Society of Abstainers.—ARNHEM: Considerable interest in Esperanto roused among Freemasons by propaganda speech of S-ro Uitterdijk.

Hungary.—The January number of *Sciiganto* announces the early appearance of a new Esperanto journal, *Hungara Esperanto*, the official organ of the Hungarian Esperantist Society, *Budapest VII., Alpar u. 8.* The president of the society is S-ro Szentmariay Deszö, judge in the Hungarian Supreme Court.—Arrangements are being made for an Esperanto reception-bureau at BUDAPEST, in connection with the forthcoming International Medical Congress, in which many Esperantist doctors intend to take part. An Esperantist Society of Hungarian doctors is also in formation.—There is also in Budapest an *Esperantista Studentgrupo*, which publishes an interesting little hectographed monthly, *La Pioniro*. The address of the group is *Budapest VI., Nagymező u. 12 1/16.*

Mexico.—Under the able direction of the Centra Meksika Esperantista Societo at MEXICO CITY, with its monthly organ *Verda Stelo*, Esperanto is steadily gaining ground in Mexico. The society is fortunate in having for its president Engineer Gabriel Mancera, a prominent and popular member of the Mexican Parliament, and an intimate friend of General Porfirio Diaz, the President of the Republic.—Useful work is also being done in GUADALAJARA by the West Mexican Esperantist Society (*Apartado* num. 115), and its monthly gazette, *Esperanta Gazeto*. The February number of the gazette publishes a list of 150 members of the society, in which figure the names of many engineers, doctors, and military officers.—Esperanto Consulates exist in Zamora, Guadalupe de los Reyes, Chihuahua, Tlaltenango, Tampico, Tapalpa, León, and Tepic. The Esperanto Consul-General for the Republic, and also secretary of the Centra Meksika Esperantista Societo, is D-ro Ambrosio Vargas, *Apartado 4514, Mexico City.*

Palestine.—Another official Esperanto course has been started in JERUSALEM, at the "Eveline Rothschild" Orphanage. This is the third institution to take up the language in this town, the other two being the St. Paul's Hospice and the Syrian Orphanage.

Poland.—The reports given monthly in the *Pola Esperantisto* show that Poland, now that the political situation is so much calmer, is at last taking up a position in the Esperanto movement worthy of the homeland of Dr. Zamenhof and so many of our earliest and most skilled *samideanoj*. The Polish Esperanto Association now numbers fourteen affiliated societies, and various smaller clubs, comprising over 2,000 official members in all three districts of Poland. This number, however, including only members of official societies, represents only a small portion of the real extent of Esperanto progress in the country. Of greater significance is the readiness shown on all sides to introduce Esperanto into the public schools. Already this has been done in nine or more important schools in Warsaw and Cracow, in the Commercial School at Lwow, in Łódź, Siedlce, &c. Noteworthy, too, is the fact that great practical interest is being taken in the language by prominent Polish medical men, some sixty of whom have joined the "Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio," and are active collaborators and disseminators of the *Esperanto Medical Review*, *Voĉo de l' Kuracistoj*. Esperanto has also been keenly taken up by Polish clubs abroad, especially among students, and notably

at Zurich, in the "Ogniyo" Club (*Sonneggstr. 2*).—A special section for doctors, numbering already upwards of twenty-five members, has been started in connection with the WARSAW Esperanto Society, also a Commercial-Industrial Circle, with a view to preparing the way for the introduction of Esperanto into the commercial schools. The yearly report of the Polish Esperanto Society states that 163 new members joined in 1908. In Warsaw alone there are 215 members.

Roumania.—The *Rumana Gazeto Esperantista* for January announces that nine out of the twelve Roumanian Esperanto Groups have united to form a "Federacio de l' Esp. Soc. Rumanaj" (*Bukharest, str. Coltei, 16*). The Federation is making arrangements for a Roumanian Congress of Esperantists to take place in August next, prior to the General International Congress at Barcelona. There are three Esperanto Societies in BUKHAREST alone, where 2,000 copies of Dr. S. Kimel's Esperanto textbook were lately sold within three months. The honour of having initiated the movement in Roumania belongs, however, to Dr. Fischer, who some years ago founded an Esperanto Group at GALATZ, which to-day is still one of the largest in the country. Under the active guidance of the new Federation, with its go-ahead paper *Rumana Gazeto Esperantista*, our Roumanian *samideanoj* may undoubtedly look forward with confidence to the rapid spread of Esperanto throughout their land.

Switzerland.—We are glad to see that Esperanto is beginning to make rapid progress in the land of the Second Congress. The Swiss Esperantist Society has been reorganised, its monthly organ, the seven-year-old monthly, *Svisa Espero*, has been enlarged, and is actively and skilfully leading a keen practical propaganda. Upwards of sixty Esperanto Societies exist in the Republic, and delegates of the U.E.A. are to be found in eighteen towns. Within the last few months new groups have been founded in Lucerne, Davos, Bauma, Münsingen, Melchnau, Gondiswil (Berne), and Langenthal. Under Dr. Uhlmann (Huttwil, Kant. Bern) a special Propaganda Committee has been established, which will endeavour to organise and stimulate the enthusiastic work of propagandists throughout the country. Special efforts are being made to spread Esperanto in the villages and small towns, which, on account of the comparative lack of other recreations, are much more ready to take up the language than the larger centres of population. Most satisfactory results have already been attained, notably in Huttwil, Melchnau, Gondiswil, and Langenthal.

Turkey.—Good progress is reported from the island of SAMOS, where Prince Andreo Kopasis is the hon. president of the Esperanto Society. Samos is also the headquarters for the publication of *Greklingva Esperantisto*, a monthly gazette with parallel columns in Greek and Esperanto. On February 4 a very successful concert was organised by the Samos Group in the public theatre of the capital, daughters of the Mayor and of some of the national Consuls being among the performers. Prince Kopasis, wearing the green star, and other notabilities were present.

United States.—The *Amerika Esperantisto* for April devotes eighteen and a-half pages to a list of members of the Esperanto Association of North America. We note that the numbers are well over 2,500. Evidently Esperanto is booming in the States!—A Swedish Good Templars' Esperanto Club meets regularly in CHICAGO.—A brilliant address on Esperanto was given in the Carnegie Institute, PITTSBURGH, by Rev. J. Lonard Levy. Dr. A. Hamerschlag, director of the Carnegie Technical Schools, was in the chair. A valuable contribution to the proceedings was a speech by Major Lee S. Smith, President of the Chamber of Commerce.—**INDIANA:** The *Amerika Esperantisto* quotes the follow-

ing interesting paragraph from *The Evansville Courier*: "Dr. Ravdin, the well-known oculist, has just returned from an extended trip in Europe. He says that he enjoyed his visit immensely, but will never go abroad again until he has learned Esperanto. In relating his experience, he says that at one of the clinics in Paris he met a noted surgeon, who tried to talk to him in French, but as he could not speak this tongue the Frenchman tried Esperanto, and seemed disgusted with the American doctor when he confessed his ignorance of the universal language. Dr. Ravdin had several other experiences which convinced him that Esperanto is absolutely essential to the comfort and convenience of travellers abroad, and he is now busy mastering the wonderful tongue."

B.E.A. Special Donation Fund.

(See November number, p. 214.)

Amount previously acknowledged	...	£133	6	4
H.H. the Nawab of Junagadh	...	66	2	6
D. J. Tata, Esq., Bombay	...	25	0	0
H. Bolingbroke Mudie, Esq.	...	15	0	0
A. C. Fairman, Esq.	...	0	10	0
		£239	18	10

Internacia Instituto de Esperanto.

Ni ricevis cirkuleron pri ĉi tiu Instituto direktata de nia mondkonata amiko S-ro Edmond Privat. La Instituto celas prepari per lecionoj laŭ la rekta metodo, donataj tute en Esperanto, bonajn instruantojn de nia lingvo, per la organizo de kursoj kaj ekzamenoj en la grandaj urboj, kaj ankaŭ speciale en la lokoj de la kongresoj, en antaŭaj aŭ postaj semajnoj. Jam 6-7 eminentuloj diverslandaj promesis partopreni instruiste aŭ parolade en tia kurso organizota por la dek tagoj antaŭ la Kongreso en Barcelono. La temoj traktotaj estas: instruaj metodoj, propagandaj metodoj, esperanta stilo kaj verkado, sintakso, ĝenerala lingvoscienco, historio de Esperanto, k.t.p. Profitos tiujn kursojn speciale la Esperanto-instruantoj, sed ankaŭ ĉiuj, kiuj ŝatas aŭdi bonajn kaj instruajn paroladojn de niaj plej bonaj Esperantistoj. Ĉerte tio liveros al la feliĉuloj, kiuj povos ĉeesti por partopreni, tre interesan kaj utilan serion da lecionoj.

Ĉiujn sciigojn pri la Instituto oni povas ricevi de la sekretario, 19, Pont-d'Arve, Genevo, Svisujo.

Second British Congress.

Arrangements have been made whereby those who intend to be present at the above Congress may travel to and fro by paying one and a-quarter fare (all classes). Early application should be made to the Secretary of the B.E.A. for a certificate to be presented to the booking-clerk in order to obtain a ticket at the above reduced rate. Please enclose a stamped addressed envelope.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. (Incorp.) will be held on Monday, May 10, at the Offices, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

Items of Recent Progress.

The March number of the *Oficiala Gazeto* records the total number of Esperanto Societies as 1,327 up to March 5. Esperanto Consulates are now to be found in 317 towns, 265 of these being in Europe. The Professional and Specialist Esperanto Groups total 129. Four new Esperanto gazettes appeared between February 5 and March 5—in Greece, Cuba, Germany, and Portugal—bringing the whole number up to 83.

The CORPORATION at ROUEN has voted 50 francs towards the propaganda work of the Esperanto Group, which has also received a donation of 100 francs from the "Société Libre d'Emulation du Commerce et de l'Industrie." In ST. ETIENNE, the Corporation, by 35 votes to 1, has lately granted a subvention of 300 francs for Esperanto propaganda and a public evening class. The Esperanto Group at TOULOUSE has received from the municipal authorities a donation of 300 francs.

An instance of how Esperanto may be used by SCIENTISTS is afforded in a circular sent out by an Organising Committee of Congress as a supplement to the Esperanto medical monthly *Voĉo de Kuracistoj*, inviting doctors throughout the world to take part in the Eighth International Congress of Hydrology, Climatology, Geology and Therapeutics. The Congress was held at ALGIERS from April 4 to 10, under the patronage of the Governor-General of Algeria.

Chinese Students and Esperanto.—Among the pupils in the Esperanto course at the Berlin Group are two Chinamen, Doctors S. G. Ling and S. W. Lai, both sent to Berlin by the Chinese Government to study German teaching methods. Their Esperanto pronunciation is very good, and they aver that Esperanto is very easily learnt by Chinamen.—Many Berlin doctors have joined the local branch of the Tutmonda Kuracista Esperantista Asocio (World-Association of Doctors).

ESPERANTO TYPE-FACES.

The number of printers who possess Esperanto type-faces is continually increasing, and there is now very little difficulty in getting Esperanto matter inserted in papers or magazines set up in any up-to-date composing-room. The latest addition to Esperanto type-supplies has just been made by the French firm, Deberny et Cie. (58, rue d'Hauteville, Paris), which has a world-wide reputation for the artistic excellence of its founts. This firm has lately given proof of its confidence in the commercial value of Esperanto by having Esperanto letters made in all its most popular type-faces, which it sells at the same prices as ordinary letters. Specimens of the various letters—in all eighty-nine different sorts and sizes—may be seen in the sumptuously got-up special catalogue issued by the firm. Printers or others interested should apply for a copy at the above address.

From the *Hamburger Zeitung*, October 24, 1908: "Esperanto is an invention as useful as the telephone, the printing-press, the sewing-machine... Other nations have outstripped us in its propaganda. It is a national duty of Germans to make up for the time they have lost."

Das Polytechnikum, a technical paper in Coethen, in a long article draws the attention of technicians to the advantages which would accrue to ENGINEERING from the general introduction of "that surprisingly easily acquired language Esperanto." Of the utmost importance nowadays is it to make the results of technical progress internationally accessible with the least possible loss of time, and to that end the writer recommends that Esperanto be introduced into all higher technical schools throughout the country, as has been done already in Dresden. The students in Charlottenburg University have already begun work in this direction, by founding in great numbers a Union, which has organised an Esperanto course in the Higher Grade Technical School.

The Pan-American Congress & Esperanto.

The Pan-American Scientific Congress, which held its first session at Santiago de Chile in December and January, declared its approval of Esperanto as a neutral international language, and recommended its introduction into all lower-grade schools in America. It also recommended that as the next meeting of the Congress, in 1912, is to be held in the United States, the Government of that country should invite the nations of the whole world to send delegates for the express purpose of making an official world-adoption of Esperanto as the international language.

Such a declaration, made by so important a body as the Pan-American Congress, a permanent institution organised and participated in by official delegates of the twenty Governments of the various American nations, is most significant. It means that a great international body of scientists proposes to lend its dignity, name, and prestige to an official World-Congress to deal with the international language question in the name of all Governments. That such a decision should be taken at its first meeting speaks volumes for the proven practicability of Esperanto, and augurs well for the success of the World-Congress of Esperantists which is to be organised by our American *samideanoj* at Chautauqua in 1910.

The decision and recommendations of the Congress will have great weight throughout the world, as it is by far the highest official body to recognise Esperanto. While the Governments of Belgium, Saxony, Japan, and the United States have taken some official notice of the language, and the municipalities of such cities as London and Paris have extended special courtesies to the author of the language, the action of this Congress, which is semi-governmental in character, will do much to confirm the growing popular feeling that Esperanto is no longer to be regarded as a project or a fad, but as a practical working language, which is soon to be the only recognised medium of communication between the various nations.

Following is a translation of the resolutions adopted by the Congress on January 4:—

"Considering that the Esperanto language is a human blessing, practically used by thousands of people in all the civilised nations; and that it is a factor which aims toward the adoption of the ideals of human happiness, and is therefore of special interest to America, the future field of action of the two great civilisations (Spanish-speaking and English-speaking) which confront each other politically and commercially, the First Pan-American Scientific Congress recommends Esperanto as a neutral international language which deserves an important place in the programmes of primary instruction of the American nations.

"Considering that a neutral auxiliary international language is necessary, and observing that the idiom Esperanto fulfils the requirements, that it is already sufficiently widespread throughout the world, and that official propaganda alone is lacking:

"(1) The First Pan-American Scientific Congress decides to express to the American Governments the pleasure with which it would view the call for a congress to which would come official representatives of all civilised countries, with the purpose of solving the problem of the adoption of a neutral international auxiliary idiom: and

"(2) It agrees to urge upon the Government of the United States of North America that, under its grand auspices, this desire of the Scientific Congress may be effected."

From "*Amerika Esperantisto*" and "*Esperanto Bulletin*."

Respondoj al Korespondantoj.

A. T. M. (Oxford).—(1) Ĉar en Esperanto la adverba participo *ĉiam* rilatas la subjekton de la ĉefa propozicio, la "absoluta kazo" ne ekzistas. D-ro Zamenhof diras ke, "kvankam ĝi nenie estis rekte malpermesita, tamen ĝia uzado estus kontraŭ la spirito de nia lingvo." Sekve oni ne povas diri "la pilgrimantoj estante elirintaj el la rivero, tiuj salutis ilin," sed *kiam* (aŭ, *tuj kiam*) la pilgrimantoj eliris (aŭ, *estas elirintaj*) el la rivero, tiuj salutis ilin. La aliaj frazoj cititaj de vi estas egale nebonaj; ekzemple: anstataŭ "Jesuo aperas al siaj disciploj, Tomason ne ĉeestantan," ni devas diri: Jesuo aperis al siaj disciploj, *kiam Tomaso ne ĉeestas*, aŭ, *dum la foresto de Tomaso*. Anstataŭ "Du personojn nokte ripozantajn sur la sama lito, unu estos elprenita kaj la alia lasita" estus pli bone diri: *El du personoj nokte ripozantaj*, k.c. (2) Ne, en la supre citita frazo "elprenita" kaj "lasita" estas ĝustaj, ĉar oni parolas ne pri la "ateco," la daŭro de la agado, sed pri ago rigardata kiel elfarita.—E. A. M.

W. J. W. (Sunderland).—*Sia* en la frazo "Vi donas al ili ilian manĝon en sia tempo" (Psalmo cxlv.). Laŭ D-ro Zamenhof (*La Revuo*, vol. II., pĝ. 587) oni povus uzi en tia esprimo *ĝia* anstataŭ *sia*, ne farante eraron. Li diras: "Tiamaniere uzas la vorton ne sole tiuj lingvoj, kiuj por *sia* kaj *ĝia* uzas la saman vorton, sed ankaŭ tiuj lingvoj (ekzemple la slavaj), kiuj severe faras diferencon inter *sia* kaj *ĝia*. Laŭ mia opinio oni povas klarigi ĝin al si per tio, ke *sia* montras pli grandan intimecon inter la faro kaj la tempo, ol kiom montras la vorto *ĝia*. Gvidi nin per teoriaj postuloj gramatikaj en tiu ĉi okazo ni ne povas, ĉar al kiu ni povus rilatigi la vorton *ĝia*? Ŝajnas al mi, ke en la esprimo *faro ĝiatempa* la tempo apartenas (t.e. estas konvena, konforma, k.t.p.) al io *alia*, dum en *faro siatempa* la tempo apartenas al la faro mem. Kompreneble, mia klarigo ne prezentas ion absolute konvinkan."—E. A. M.

A. F.—We suppose that your omission of name and address was due to an oversight. The possessive pronouns *lia*, *sia*, *ĝia* sometimes ascribe possession to the subject of the verb which stands in the same clause, and *sia* always does so. But while *lia*, *ŝia* and *ĝia* would in such a case stand in adjectival agreement with the subject, *sia* never qualifies the subject, but always qualifies some noun other than the subject, just as *si*, while always referring identity to the subject, is never itself the subject. If we examine the sentence, *Li punis Adolfin sian filon*, we see that *sian* here rightly refers possession to *li*, the subject of *punis*, and similarly in the sentence: *Li nomis Adolfin sian filon*, where we mean simply that he named a certain person, known as Adolphe and as his son. But when we wish to show that he named that person, at the same time denoting him as his son, we can do so in either of two ways. First, we can say: *Li nomis Adolfin dirante, ke li estas lia filo*, and here *lia* rightly refers possession to a person who is not the subject of *estas*; or we can omit the words *dirante, ke li estas*, and simply say: *Li nomis Adolfin lia filo*. Such omission of words is common to many languages, and is termed by grammarians "ellipsis," and the use of the nominative (*filo*) as an apparent extension of the complement (*Adolfin*) of a transitive verb (*nomis*) has been aptly termed the use of the predicative nominative. Applying these principles to the phrases which you quote from *Krestomatio*, page 49, l. 21, and page 52, l. 34, you will see that they are quite correct as examples of elliptical treatment. In the other example which you quote (Ekz. 17, 7), *sia* would have been correct as an example of ellipsis; but since *sia* is there used by one who knows more about the principles of language than we do, we think that it would be rash to conclude that *sia* is a mistake,

repeated in successive editions. It may be so, but we are still open to the suggestion that at the period in which it was written it was customary for the ellipsis to dominate the case of the noun, but not the form of the possessive pronoun. In other words, it is probable that an archaism has been established. In a matter of this kind we must defer to custom rather than to severe logic; for severe logic would abolish all elliptical forms, and we should then have a language of increased purity but of diminished utility.—A. E. W.

G. D. L. (Liverpool).—Vi estas tute prava. Ĉiuj frazoj cititaj de vi estas nebonaj, jene: (1) la sumo *da ses* spesmiloj, (2) la nombro *da cent* homoj, (3) la aro *da mil* birdoj, (4) la urbo *da* Parizo, (5) en templimo *da tri* monatoj. En numero 4 prepozicio ne estas necesa, kaj ni povas skribi simple "urbo Parizo." Rilate al la aliaj frazoj, ĉar la vorto *da* enhavas kasite la sencon de "ia" (vidu "Respondoj" de Zamenhof en *La Revuo*, vol. I., pĝ. 472), oni uzas ĝin nur erare antaŭ definitaj limigitaj kvantoj, kiel en la supraj ekzemploj; en ĉiuj tiaj okazoj oni devas uzi *de*. Kiel vi prave diras, en "funto da teo," *funto* difinas la kvanton da teo, sed en "templimo da 3 monatoj," 3 *monatoj* difinas la templimon!—E. A. M.

Council Meeting, B.E.A.

The usual monthly meeting took place on Monday, April 19. Dr. Pollen presided in the first part of the sitting, afterwards the Rev. J. C. Rust. *Present*: Messrs. Butler, Chatterton, Hollis, Honeysett, Mudie, Phillimore, Rolston, Misses Lawrence, Schafer, Toovey. *In attendance*: Messrs. Blott, Mann, Millidge, and the Secretary.

The following points, among others, were dealt with.

Date of Meetings.—It having been suggested, in order to give adequate notice to Councillors, that the meetings should be held on the third Monday in each month instead of the second, it was resolved that the present arrangement be adhered to, and that in every issue of the gazette the dates of the two ensuing Council meetings be announced.

Special Examiner.—Mr. Maurice Pearson, of Sheffield, was appointed for that town. Being a Councillor of the Association, he serves without fees.

Federations.—Mr. W. Mann read a report on the question of District Councils, which was approved. Mr. Mann was requested to prepare a synopsis of the report for submission to the next Council meeting for eventual publication in THE BRITISH ESPERANTIST or otherwise.

Annual Circular and Ballot Lists.—A draft of the Circular was submitted and approved. The new Officers and Councillors were nominated. It was resolved that the number of Vice-Presidents to be elected should not exceed eight.

Barcelona Congress.—Mr. Mudie read a report upon his endeavours to organise a voyage by sea to the Congress in Barcelona.

Annual General Meeting.—A letter was read from Mr. W. M. Page, of Edinburgh, suggesting that a resolution should be proposed at the Annual General Meeting setting forth our recognition of the internal idea of Esperanto "which has accompanied it from its birth," the idea of *brotherhood and justice between the peoples*, and our determination to use Esperanto as a means of promoting a good understanding between our country and the other nations of the world, and especially with Germany, and that we send our fraternal greetings to our *samideanoj* in Germany and other European countries, and assure them of our determination to discountenance and oppose every attempt to sow strife and dissension between the nations.

The suggestion was discussed at some length, and eventually the following resolution, proposed by Mr. Mudie, was passed:—

"The Council consider that it is not desirable to submit, at the Leeds meeting, any special resolution on the spirit of Esperantism, as the Council feels that the spirit of the movement is sufficiently known and approved by our *eksterlandaj samideanoj*, and that no useful purpose would be served by so doing."

Mr. W. E. Rolston proposed, and Miss E. A. Lawrence seconded, "That the business of the Association (as a British Company) at its Annual General Meeting be conducted in the English language," but the following amendment, on being introduced, was carried:—

"That this question be left to the decision of the meeting at Leeds."

List of Group Meetings.—A letter was read from Mr. Blaikie containing the suggestion that a list of groups should be published showing the dates and places of their meetings and classes, but it was considered that this would not be practicable.

New Publications.—Various proposals were discussed. "Aventuroj de Haroun al Raschid," by General Cox, and a Translation of the Church Service, by the Rev. J. C. Rust, for use at the Leeds Congress, were accepted for publication.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

H. D. AKERMAN, 47, Arcadian-gardens, Wood Green, N.; Miss J. BAIRD, 95, Bellevue-road, Edinburgh; Miss A. and Miss F. BARKER, 79, Rodenhurst-road, Clapham-park, S.W.; Miss C. E. BAUER, “Clairheim,” Milbrulong, N.S.W., Australia; F. BECKWITH, 72, Minet-avenue, Harlesden, N.W.; JUSTIN W. BOYS, 27, Waldeck-avenue, Bedford; Miss A. CALDERHEAD, City Hospital, Edinburgh; H. B. CLARK, 2, 423, E. Cataldo-avenue, Spokane, Wash., U.S.A.; F. CLARKSON, 35, Prospect-street, Huddersfield; Miss I. CRAFER, 6, Hanover-road, Norwich; E. CRAWSHAW, 16, Kent-street, Dewsbury; G. DALGLEISH, 18, Dean-park-mews, Edinburgh; Mrs. M. C. DEANE, The Rectory, Tallow, co. Waterford; J. DIXON, M.D., 133, Jamaica-road, Bermondsey, S.E.; W. G. A. EDE, 29, Delhi-street, Fratton, Portsmouth; Miss H. FORREST, City Hospital, Edinburgh; G. GOODCHILD, 32, Dale-road, Luton, Beds.; C. HAY, 13, Suffolk-road, Edinburgh; J. HENDERSON, 123, Taybridge-road, S.W.; Miss A. B. HOWLETT, 36, Bracondale, Norwich; E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton; Miss M. JEWSON, Tower House, Bracondale, Norwich; Miss L. A. LENTON, 63, Merchiston-crescent, Edinburgh; R. S. LEVY, 6, Old Broad-street, London, E.C.; H. R. LOCK, 52, Commercial-road, Southampton; L. A. LONG, 4, Cromwell-road, Basingstoke; R. F. MACKENZIE, 31, Lombard-street, London, E.C.; G. P. MELDEN, M.D., F.R.C.S.I., 68, Lr. Baggot-street, Dublin; Miss M. E. MILNER, Central View, Leamington Spa; Dr. L. OTTOFY, P.O. Box 50, Manila, P.I.; E. PARKER, 47, Wiltshire-road, Brixton, S.W.; R. W. PLAYFAIR, National Bank of India, Ltd., 17, Bishopsgate-street, E.C.; E. A. PRYKE, “Espero,” Lawes-street, East Maitland, N.W.S., Australia; Miss J. D. RAME, 16, Hawthorn Bank-terrace, Leith; S. RAD KARNICK, C.E., “Verda Stelo,” Girgaum-road, Bombay, India; A. RATTEN, B.A., M.D., 800, Sydney-road, Brunswick, Melbourne, Australia; Miss E. REID, 13, Trinity-crescent, Edinburgh; A. W. SCHROEDER, Barrett, Minn., U.S.A.; J. W. SENIOR, 98, Fulton-road, Walkley, Sheffield; C. L. SMITH, 9, Waverley-road, Harrow-road, Paddington, London, W.; A. STAINES, J.P., Mount Perry, Queensland, Australia; Miss N. E. STARK, “Hopedune,” Portrush, Ireland; W. H. STICKLAND, 7, Marney-road, Lavender-hill, S.W.; J. C. THOMSON, The National Bank of Scotland Ltd., Edinburgh; Miss L. TORDOFF, 59, Cross-lane, Gt Horton, Bradford; H. A. TOWERS, 4, Effingham-road, St. Andrew's-park, Bristol; D. R. TULLO, S.S.C., 34, St. Andrew-square, Edinburgh; Miss S. L. WEIR, 13, Trinity-crescent, Edinburgh; J. WILSON, Hillesdon, Leek, Staffs.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Misses *A. COWAN, *C. F. FRASER, *E. R. PORTEOUS, *E. REID, *H. McLACHLAN, *H. G. HARVEY, *B. MYLES, *M. COWIE, *S. CAMPBELL, *H. FORREST, *J. F. WILLIAMSON, *E. R. DOUGLAS, *B. W. HENDERSON, *M. HERD, C. C. ROBERTSON, *A. S. GIBSON, *L. M. SIMPSON, *H. TAIT, C. COWAN, M. E. TRAIL, M. S. FISHER, E. JONES, L. A. LENTON, A. CALDERHEAD, R. CAMPBELL, B. STEPHEN, V. J. WINLAY, S. L. WEIR, *C. D. SHARP, H. SMITH, Mrs. A. BAILEY, Dr. ISABELLA MEARS, *Dr. N. P. WATT, *Wm. W. MACRAE, *D. B. WILSON, *D. R. TULLO, *A. E. PYPER, *R. DUNCAN, *Wm. GEDDES, *Rev. A. MACRAE, *A. J. BUSE, *A. M. MACDONALD, C. HAY, R. G. STEWART, A. FUNK, G. TOPPING, G. SLIGHT, R. GILLON, R. WATSON, G. DALGLEISH, E. TOPPING, Edinburgh; *Miss D. GARDINER, Musselburgh; *Mrs. A. HERRIOT, Miss C. JOHNSON, *ROBERT MERRIE, ROBERT MUIR, Mrs. M. HARDIE, Portobello; Misses *M. MCKENZIE, *J. D. RAME, *J. CAMPBELL, J. ALEXANDER, MARY ANGUS, MAGGIE ANGUS, B. PRATT, Messrs. C. McNIVEN, W. S. GRAY, Leith; *Miss L. D. WALLACE, Trinity, Leith; Mrs. N. E. NOBLE, W. WILKINSON, Miss J. GREEN, Nelson; Misses ANNIE JONES, E. SMITH, *Mrs. L. JUMP, JAMES HOLGATE, M. HARTLEY, R. COAD, F. BROWN, RHYS JONES, A. SIMPSON, *E. MARKLEID, *Miss ADA WHARTON, Burnley; Miss M. A. IRELAND, *HERBERT PARR, Birkdale; Misses L. E. WADDY, *H. FIELDEN, *A. THRELFALL, Southport; Misses *JESSIE GIBSON, *J. R. THOMSON, *I. LEISHMAN, Grangemouth; *Mrs. M. DALZIEL, Falkirk; *J. R. FALCONER, Misses *A. E. R. STACHAN, *M. C. ELPHINSTONE, *I. O. FETTES, L.L.A., *C. C. INNERARITY, *C. T. SHAND, Montrose; *Miss GLADYS RAE, JAMES ROBERTSON, J. N. REID, R. BELL, J. HADDOW, *Miss C. YORSTON, *R. WEIR, *W. D. FLEMING, *Miss M. J. K. SUTTIE, *Mrs. JANET MURRAY, *P. HASTIE, *J. LAIRD, *Miss M. G. HORSEFALL, *Miss N. R. B. SMITH, Glasgow; *Mrs. JAMES WRIGHT, Wicklow; J. DUNCAN, J. W. CRAWFORD, Dundee; *JOHN NELSON, *F. W. MACMAHON, A. J. ANDERSON, *E. T. MARSHALL, Miss G. NELSON, Forest-hill, London, S.E.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*Miss JANE BAIRD, *Miss I. E. McINTOSH, *ROBERT WALLS, *JOHN MARSHALL, *Miss A. A. ADAM, Edinburgh; Mrs. WINIFRED S. STONER, Evansville, Indiana, U.S.A.; *JAMES FRASER, Edinburgh; *THOMAS DAWSON, Partick; R. F. VAUGHAN, Totok, Celebes, Ned. India.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Delegate Councillors, 1909-10. (ADDITIONAL.)

*Glasgow.—G. D. Buchanan, R. J. McLaren, T. Yuile, Miss M. S. Yuile, John Taylor, J. C. Scott.

*High Wycombe.—Miss E. S. Toovey.

Esperanto Section Polyglot Club.—George Young.

* These names replace those announced in the April issue of THE BRITISH ESPERANTIST.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli el tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.

546. **Limoges (Ontario, Kanado).**—S-ro J. R. Graham deziras korespondadi kun ĉiulandaj geesperantistoj por interŝanĝi poŝtmarkojn aŭ ilustr. kartojn kontraŭ poŝtmarkoj.

547. **Leeds (Yorkshire, Anglujo).**—S-ro Wilfrid Wyld, “Pen-raevon,” Lidgett-park, Roundhay, deziras interŝanĝi ilustr. pkartojn kun gesamideanoj de aliaj landoj.

548. **Bombay (Hindujo).**—S-ro S. R. Karnick, 575, Girgaum-road, deziras korespondadi per vidaĵpoŝtkartoj kaj interŝanĝi kun tutmondaj samideanoj informleterojn, k.a., pri interesaj komercaĵoj. Respondas tuj kaj ĉiam.

549. **Wickham Market (Suffolk, Anglujo).**—S-ro Boardman, profesie privata sekretario, Easton-park, Wickham Market, volas korespondadi kun franca sperta samideano pri reciprokaj libertempaj vizitoj dum la venonta somero. Respondos ĉiun leteron.

550. **Castleford (Anglujo).**—S-ro W. F. Copp, Medley-street, deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun alilandaj arkitekturistoj.

551. **Milbrulong (New South Wales, Aŭstralio).**—Fino C. A. Bauer, “Clairheim,” deziras korespondadi kun geesperantistoj tutmondaj per ilustr. pkartoj. Gluu la markon sur la bildflankon. Ĉiam respondos.

552. **Icelando.**—S-ro Gudmundur Olafsson, instruisto, Sörlastadir, Injáskadal, S. p., deziras korespondadi kun alilanduloj poŝtkarte.

553. **Manila (Filipinaj Insuloj).**—S-ro Louis Ottofy, denta ĥirurgo, P.O. Box 50, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

554. **Kuhia Hora (Bohemujo, Aŭstrio).**—S-ro Jiri Dostal, poste restante, deziras anglajn korespondantojn, precipe en Londono.

555. **Jičín (Bohemujo, Aŭstrio).**—S-ro M. Novák, Práské před-městí č. 1, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj ilustritajn poŝtkartojn. Mi ĉiam kaj tuj respondos.

556. **London (Anglujo).**—S-ro Roderick Mackenzie, 31, Abchurch-lane, Lombard-street, deziras korespondadi kun alilandaj vegetaristoj. Krom Esperanto, li scias la lingvojn latinan, grekan, araban kaj galigan (gaelan).

557. **Balaton (Minn., U.S.A.).**—S-ro Albert Peterson, R. 4, deziras korespondadi per leteroj kaj poŝtkartoj ilustritaj kun ĉiuj alilandaj geesperantistoj. Tuj kaj ĉiam respondos. (53)

558. **Kielce (Polujo).**—S-ro Terzy Sokolowski, Wesola 36 m. 5, deziras interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun ĉiulandaj geesperantistoj.

559. **Day Dawn (Western Australia).**—S-ro A. W. Ross, Box 9, dez. korespondadi per ilustr. pkartoj aŭ leteroj kun ĉiulandaj geesperantistoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

560. **Stirling (Skotlando).**—S-ro Thomas Grieve, 16, Snowden-place, deziras korespondi per poŝtkartoj ilustritaj kun alilanduloj.

561. **Pollando.**—S-ro Petro Novakovski, fervoja oficisto, stacio Ko'uški de fervojo Varsoj-Viena, deziras korespondi kun alilandaj ervojaj oficistoj pri aferoj fervojaj.

562. **Toledo (Ohio, U.S.A.).**—S-ro Bert Wilson, 3241, Henwood-avenue, dez. korespondadi kun alilandanoj letere kaj poŝtkarte.

563. **Bristol (Anglujo).**—S-ro G. 21, West Shrubbery, Redland, angla Esperantisto, deziras pasigi libertempon en vojaĝanta marŝipo aŭ loĝadi en saniga brita aŭ alilanda loko, kie oni parolas esperante. Bonvolu sendi kondiĉojn, k.t.p.

564. **Maskovo (Bulgarujo).**—S-ro Dimo Mikajlov deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj.

565. **Filadelfio (U.S.A.).**—S-ro J. Fred. Knowlan, 1701, N. 52 Street, deziras korespondadi per ilustr. pkartoj.

566. **Worthing (Anglujo).**—S-ro J. Burnett, West View, Norfolk-street, deziras interŝanĝi ilustr. pkartojn kun alilandanoj.